

OPINNÄYTETYÖ

Karkkilan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden kehittäminen

Pia Canth

Kulttuurituotannon YAMK
(60 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
(3/2024)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kulttuurituotanto YAMK

Tekijät: Pia Canth

Opinnäytetyön nimi: Karkkilan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden kehittäminen

Sivumäärä: 52 ja 12 liitesivua

Työn ohjaaja: Pekka Vartiainen

Työn tilaaja: Karkkilan kaupunki; Karkkilan kaupungin kulttuuripalvelut

Opinnäytteen tavoitteena oli selkeyttää Karkkilan kaupungin kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja kehittää mallia, joka vahistaa kaupunkiorganisaation ja eri toimijoiden tuella tehtävää tapahtumatuotantoa. Toisena tavoitteena oli kerätä tietoa Karkkilan asukkaiden tarpeista ja toiveista tapahtumien tuottamisen tueksi.

Opinnäytetyö on laadullinen tapaustutkimus (case study), joka soveltuu hyvin kehittämistyön lähestymistavaksi, kun pääasiallisena tehtävänä oli tuottaa kehittämisehdotuksia ja -ideoita. Opinnäytteen tarkoituksena oli antaa tietoa Karkkilan kaupunkiorganisaatiolle kaupunkilaisten ja kulttuuri- ja tapahtumatoimijoiden toiveista. Tämän lisäksi pyrittiin tunnistamaan asiakas- ja asukaslähtöisiä kulttuurituotannon kehittämistapoja ja hyviä käytänteitä.

Tutkimuskysymykset tässä opinnäytetyössä olivat: Miten Karkkilan kulttuuripalvelut toteutuvat kaupunkilaisten näkökulmasta? Miten kulttuuripalveluiden tuottajat kokevat Karkkilan kaupungin kanssa tehtävän yhteistyön? Mihin toimenpiteisiin Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden kehittämiseksi tulee ryhtyä?

Työn teoriaosuudessa käsitellään kuntien ja kaupunkien tehtäviä kuntalain näkökulmasta. Tämän lisäksi opinnäytetyössä tutustutaan muiden kaupunkien toimiviin käytänteisiin kulttuuripalveluiden toteuttamisessa ja asukkaiden osallistamisessa kaupungin kulttuuripalveluiden kehittämiseen.

Tutkimusmenetelminä opinnäytetyössä on käytetty dokumenttianalyysia, kyselyitä, vertailua ja havainnointia. Kyselyissä kartoitettiin Karkkilan kaupungin asukkaiden mielipiteitä kulttuuripalveluiden toiminnasta sekä Karkkilan kaupungissa kulttuuri- ja tapahtumatoimintaan järjestävien tahojen mielipiteitä yhteistyöstä kaupunkiorganisaation kanssa.

Kyselyyn vastanneet Karkkilan kaupungin asukkaat ja kaupungissa vierailevat toivoivat parempaa viestintää ja kommunikaatiota, selkeämpiä varauskäytänteitä ja osallistumismahdollisuuksia kehittämistyöhön. Työn tuloksena syntyi toimintasuosituksia Karkkilan kaupungille. Näitä toimintasuosituksia ovat viestinnän keskittäminen yhteen paikkaan, osallistuvan budjetoinnin käyttöön otto sekä yhteiskehittäminen kolmannen sektorin toimijoiden ja Karkkilan kaupunkiorganisaation välillä.

Asiasanat: kulttuuripalvelut, kehittäminen, osallistaminen, osallistuva budjetointi

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Cultural Management, Master's Degree

Author: Pia Canth

Title: Development of the cultural and event services of the city of Karkkila

Number of Pages: 52 and 12 attachment pages

Supervisor: Pekka Vartiainen

Commissioned by: The city of Karkkila; cultural services of the city of Karkkila

The purpose of this thesis was to clarify the cooperation with the cultural operators in the city of Karkkila and also to develop a model that facilitates event production with the support of the city organization and other operator. Another goal was to collect information about the needs and wishes of the residents of Karkkila to help to support the organisation.

The thesis is a qualitative case study, which is well suited as an approach to development work when the main task was to produce development proposals and ideas. The purpose of the thesis was to provide information to the Karkkila city organization about the wishes of city residents and cultural and event operators. In addition to this, efforts were made to identify customer- and resident-oriented ways of developing cultural production and good practices.

The research questions in this thesis were: How are Karkkila's cultural services according to the townspeople? How do the producers of cultural services feel about the cooperation with the city of Karkkila? What measures should be taken to develop the cultural services of the city of Karkkila?

The theoretical section explores the tasks of municipalities and cities from the point of view of the Municipal Act. In addition to this, the thesis examines good practices of other cities.

In the thesis the research methods are document analysis, surveys, comparison and observation. The surveys gathered the opinions of the residents of the city of Karkkila on the operation of cultural services and also the opinions of those organizing cultural and event activities in the city of Karkkila on cooperation with the city organization.

According to the result of this thesis the residents of the city of Karkkila and those visiting the city who responded to the survey wished for better communication about the events in Karkkila. As a result of these findings a recommendation was to include centralizing communication in one place, introducing participatory budgeting, and joint development between third sector actors and the Karkkila city organization.

Keywords: cultural services, development, participation, participatory budgeting

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	7
2	TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN KEHITTÄMINEN	9
	2.1 Karkkilan kaupunkiorganisaatio ja johtaminen	9
	2.2 Karkkilan Kaupunkistrategia 2022–2025	10
	2.3 Työn tavoitteet ja kysymyksen asettelu	11
3	KULTTUURIPALVELUT JA OSALLISTAMINEN.....	13
	3.1 Kuntalaki.....	13
	3.2 Asukkaiden osallistaminen kulttuuripalveluiden kehittämisessä.....	13
	3.3 Kaupungin yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa	17
4	OPINNÄYTETYÖN AINEISTONKERUUMENETELMÄT	19
	4.1 Kysely	19
	4.2 Dokumenttianalyysi	22
	4.3 Havainnointi.....	22
	4.4 Vertailu I. Benchmarkkaus	23
5	PALVELUIDEN KÄYTTÄJIEN NÄKEMYKSET	27
	5.1 Vastaajien ikäjakauma ja elämäntilanne	27
	5.2 Minkälaisia kulttuuri- ja tapahtumapalveluilta kaupunkilaiset käyttävät?	29
	5.3 Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden viestintä.....	34
	5.4 Kuinka hyvin kaupunkilaiset tuntevat kulttuuripalveluja?	37
	5.5 Asukkaiden tyytyväisyys kulttuuri- ja tapahtumapalveluihin.....	38

6	PALVELUIDEN TUOTTAJIEN NÄKEMYKSET	41
6.1	Kyselyyn vastanneiden rooli.....	41
6.2	Järjestettävien tilaisuuksien määrä ja yleisömäärä	42
6.3	Kaupungin varausjärjestelmät ja tilojen toimivuus	43
6.4	Yhteistyö ja viestintä Karkkilan kaupunkiorganisaation kanssa	44
7	KEHITTÄMISEHDOTUKSET	46
8	POHDINTA.....	50
	LÄHTEET	52

1 JOHDANTO

Vuonna 2019 säädetty laki kuntien kulttuuritoiminnasta määrittelee kunnan tehtävän kulttuuripalveluiden tuottajana. Laissa sanotaan, että kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa ja toiminnan tulee edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä sekä edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 2019/166, 3§).

Opinnäytetyön tilaajana toimii Karkkilan kaupungin kulttuuripalvelut. Karkkilan kaupungin kulttuuripalvelut on osa Karkkilan kaupunkiorganisaatiota ja se kuuluu sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalle. Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluissa työskentelee kokoaikaisesti yksi henkilö. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kerätä tietoa Karkkilan kaupunkiorganisaation kehittämistä varten kulttuuripalveluiden kehittämisen näkökulmasta. Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluilta puuttuvat tarvittavat resurssit tehdä kehittämistyötä ja tämän opinnäytetyön ensisijainen tarkoitus on antaa tilaajaorganisaatiolle arvokasta tietoa, jota se voi hyödyntää tulevissa kehitystoimissaan.

Tämä opinnäytetyö kartoittaa muiden kuntien ja kaupunkien kulttuuripalveluiden käytänteitä. Tässä opinnäytetyössä on tutustuttu Järvenpään, Turun ja Limingan kulttuuripalveluiden järjestämiseen. Lisäksi opinnäytetyössä tutustutaan Karkkilan kaupungin toimintaan erilaisia tutkimusmenetelmiä käyttäen. Tärkeimpänä ovat kyselyt Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden käyttäjille, sekä kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa Karkkilassa järjestäville tahoille. Tämän lisäksi opinnäytetyössä käytetään menetelminä dokumenttianalyysia, havainnointia sekä vertailua. Näiden avulla saadaan tärkeää tietoa Karkkilan kaupunkiorganisaation nykytilasta.

Kolmas sektori on merkittävä toimija ja yhteistyökumppani Karkkilan kaupungille kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden tarjoajana. Taiteen ja kulttuurin kentällä on paljon kaupunkiorganisaation ulkopuolista asiantuntijuutta, jota hyödynnetään kuntien ja kaupunkien kulttuurityössä. Laissa kuntien kulttuuritoiminnasta sanotaan, että kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista. Laissa määriteltyjä tehtäviä ajatellen Karkkilan kaupunki on kiinnostunut saamaan enemmän tietoa kulttuuri- ja tapahtumajärjestäjien tilanteista ja haasteista sekä lisäämään mahdollista yhteistyötä järjestöpuolen kanssa.

Tutkimus on ajankohtainen ja alalle tärkeä siitä syystä, että kulttuuripalveluiden järjestämisen vastuu on lain mukaan suurimmaksi osaksi kunnalla ja samaan aikaan valtiolta saatavia resursseja ja rahoitusta vähennetään. Tämä opinnäytetyö antaa tärkeää tietoa suoraan kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttäjiltä, ja tulosten ja olemassa olevan teoriapohjan perusteella voidaan tehdä laajempia johtopäätöksiä palveluiden toimivuudesta. Näiden johtopäätösten tuloksena voidaan laatia ohjeistus, jota voidaan käyttää tilaajaorganisaation lisäksi muissakin kulttuuripalveluita tarjoavissa kunnissa ja kaupungeissa.

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN KEHITTÄMINEN

Karkkila sijaitsee Uudenmaan maakunnassa, ja kuuluu väkiluvultaan pieniin paikkakuntiin. Väkiluku on tilastokeskuksen mukaan vuonna 2023 8603 henkilöä (Tilastokeskus 2023). Pitkän aikajänteen ennusteen mukaan Karkkilan asukasmäärä tulee laskemaan. Vuodelle 2040 Karkkilan väestöennuste on 8 233. Muutos vuodesta 2020 vuoteen 2040 on -5,3 %. Samassa ennusteessa on luettavissa väestöllisen huoltosuhteen kasvua muutoksen ollen vuodesta 2020 vuoteen 2040 +23,2 %. Myös työikäisten asukkaiden määrä tulee samojen ennusteiden mukaan vähenemään. Arvio muutoksesta muutos vuodesta 2020 vuoteen 2040–13,7 % (Karkkilan kaupunkistrategia 2021).

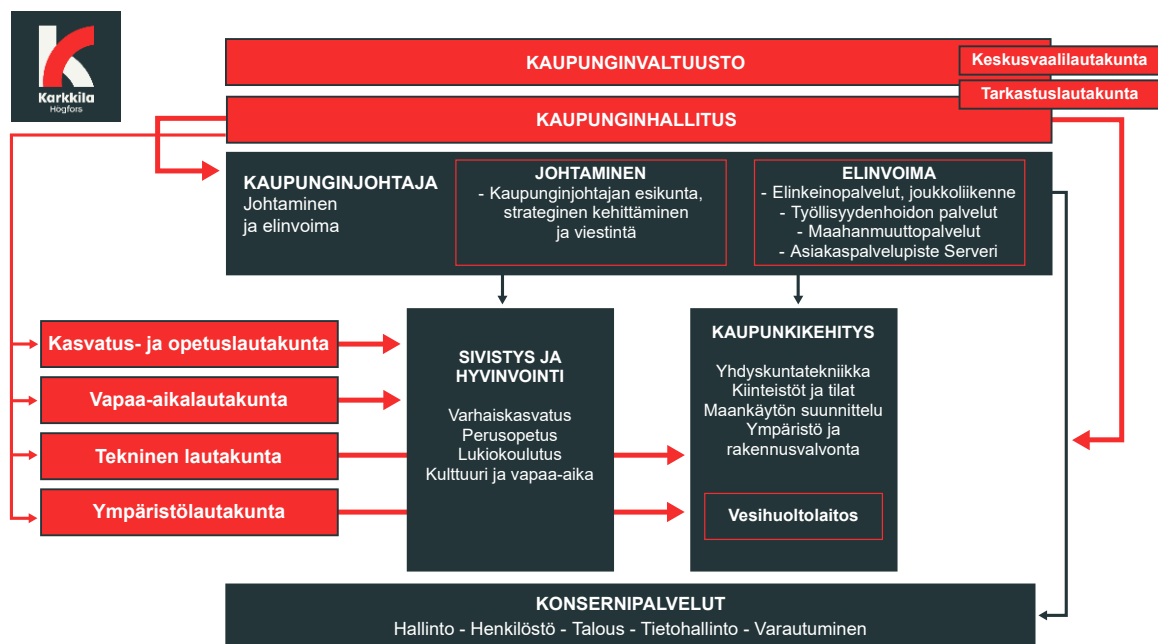
2.1 Karkkilan kaupunkiorganisaatio ja johtaminen

Karkkilan kaupunkiorganisaatiossa johtaminen noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa sekä perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin. Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaan, valvoo lakien toteutumista ja henkilöstöpolitiikasta. Valtuusto valitsee kaupunginjohtajan, joka johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista. Tämän lisäksi hallintosääntöön on kirjattu, että viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet. (Karkkilan kaupungin hallintosääntö 2021.)

Karkkilan kaupunkiorganisaatiossa on kaksi toimialaa. Toimialoihin kuuluvat sivistys ja hyvinvointi sekä kaupunkikehitys. Toimialoja johtaa toimialajohtajat. Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan johtamisesta vastaa sivistysjohtaja ja kaupunkikehityksen toimialan johtamisesta kaupunkikehitysjohtaja. Näiden lisäksi organisaatioon kuuluu myös johtamisen ja elinvoiman kokonaisuus, jonka alla toimivat mm. elinvoiman palvelualue ja viestintä. Kokonaisuutta johtaa kaupunginjohtaja. (Karkkilan kaupunki 2021.)

Opinnäytetyön tilaajana toimiva Karkkilan kaupungin kulttuuripalvelut kuuluvat sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalle, ja sen alla kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueelle. Kulttuuripalveluiden lisäksi alueelle kuuluvat kirjastotoimi, työväenopisto, museotoimi ja nuoriso- ja kulttuuripalvelut, sekä liikuntapalvelut. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toiminta on vapaa-aikalautakunnan laista toimintaa. Vapaa-aikalautakunta johtaa ja kehittää alaistaan tehtäväaluetta ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Tämän lisäksi lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen (Karkkilan kaupungin hallintosääntö 2021.)

Huomattavaa Karkkilan kaupungin organisaatiossa on se, että matkailu on sijoitettu organisaatiossa elinvoiman alaisuuteen, jolloin päätöksenteko tapahtuu eri paikassa, kuin kulttuuripalveluiden päätöksenteko. Tämä on omalta osaltaan kulttuuripalveluiden toimintaa heikentävä seikka.

Kuvio 1. Karkkilan kaupungin organisaatiokaavio. (Karkkilan kaupungin hallintosääntö 2020)

2.2 Karkkilan Kaupunkistrategia 2022–2025

Kuntalain (410/2015) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista

kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. (Kuntalaki 410/2015.)

Kaupunkistrategia on suunnitelma, joka laaditaan kaupungin tai kaupunkialueen kehittämiseksi ja hallitsemiseksi pitkällä aikavälillä. Tällainen strategia asettaa kaupungin toiminnalle tavoitteet, visiot sekä suunnitelman siitä, miten kaupunki haluaa kehittyä ja saavuttaa kyseiset tavoitteet. Strategia on ennen kaikkea tulevaisuuteen tähtäävää työtä, jonka keskeisiä tavoitteita on luoda suuntaviivoja pidemmällä tähtäimellä. (Kuntaliitto 2022.)

Karkkilan kaupungissa laadittiin kaupunkistrategia vuosille 2022–2025. “Rautainen kotikaupunki - Karkkilan kaupunkistrategian vuosille 2022–2025” laadittiin syksyllä 2021 yhteistyössä poliittisten- ja virkamiestahojen kanssa (Karkkilan kaupunkistrategia 2021a). Karkkilan kaupungin strategiassa nousevat esiin taloudellisen kestävyuden ratkaisujen löytäminen toiminnan uudistamisella, positiivisen kehityksen ylläpitäminen sekä asukasmäärän kasvu. Strategia oli puolivälitarkastelussa 30.10.2023, ja siihen tehtiin kaupunginhallituksen taholta pieniä muutoksia, jotka eivät kuitenkaan asiatasolla muuttaneet alkuperäisen strategian sisältöä. (Karkkilan kaupunkistrategia 2021b.)

Kaupunkistrategiassa on kerrottu Karkkilan kaupungin visio, joka luo pohjan strategisille tavoitteille. Visio korostaa positiivista ja innostunutta kehittymistä sekä korostaa rohkeutta katsoa pitkälle tulevaisuuteen, sekä halua uudistaa toimintaa ja kaupunkia ennakkoluulottomasti. Visiossa korostetaan turvallista ja viihtyisää kotikaupunkia, jossa kaikilla on mahdollisuus aktiiviseen toimintaan ja hyvään elämään. Näemme Karkkilan tulevaisuudessa paljon kasvun, elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittymisen mahdollisuuksia. Karkkilan kaupungin kestävässä kehityksessä huomioidaan sosiaalisen, ekologisen, taloudellisen ja kulttuurisen näkökulmat.

2.3 Työn tavoitteet ja kysymyksen asettelu

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selkeyttää Karkkilan kaupungissa toimivien kulttuuritoimijoiden yhteistyötä ja kartoittaa mallia, josta kaupunkiorganisaation tarjoama apu erilaisille kulttuuri- ja tapahtumatuottajille olisi helposti saatavilla. Toisena tavoitteena on saada tärkeää tietoa Karkkilan asukkaiden osallistumisesta erilaisiin kulttuuritapahtumiin ja harrastuksiin. Tämän lisäksi opinnäytetyön tavoitteena on saada tietoa siitä, mitä tapahtumia Karkkilasta asukkaiden mielestä puuttuu.

Tämän opinnäytetyön keskeisiä kysymyksiä ovat

1. Miten Karkkilan kulttuuripalvelut toteutuvat kaupunkilaisten näkökulmasta?
2. Miten kulttuuripalveluiden tuottajat kokevat Karkkilan kaupungin kanssa tehtävän yhteistyön?
3. Mihin toimenpiteisiin Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden kehittämiseksi tulee ryhtyä?

3 KULTTUURIPALVELUT JA OSALLISTAMINEN

3.1 Kuntalaki

Kuntalaki on Suomen kuntien toimintaa määrittävä laki, joka tuli voimaan 1.5.2015. Kuntalaki on Suomen lainsäädännön osa, joka määrittelee kunnallisen itsehallinnon perusteet. Lain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa. Lain tarkoituksena on myös edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä. Kuntalakia sovelletaan kunnan hallinnon ja talouden järjestämiseen sekä kunnan toimintaan. (Kuntalaki 410/2015.)

8.2.2019 voimaan tullut laki kuntien kulttuuritoiminnasta määrittelee kunnan tehtävät kulttuurin järjestäjänä. Laissa sanotaan, että kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, 2019/ 166,1§). Lain tavoitteeksi on määritelty esimerkiksi, että lain tulee tukea mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan, sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen. Tämän lisäksi lain tulee vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä, sekä lisätä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Lakiin on kirjattu myös pykälä, jossa sanotaan, että lain tavoitteena on luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin. Näiden kaikkien tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina ovat demokratia, asukaslähtöisyys, tasa-arvo, kestävä kehitys sekä kulttuurinen moninaisuus ja vuoropuhelu. (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 2019/166, 2§.)

3.2 Asukkaiden osallistaminen kulttuuripalveluiden kehittämisessä

Kuntalain mukaan kunnan velvollisuus on ottaa asukkaat mukaan palveluiden kehittämiseen. Laissa todetaan, että kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. (Kuntalaki 175/2019, 22§.) Tämän lisäksi laki kuntien kulttuuritoiminnasta määrittelee, että kunnan asukkailla tulee olla mahdolli-

suus osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoimintaan ja sitä koskevan päätöksenteon valmisteluun (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019, 5§). Asukkaiden osallistaminen kulttuuripalveluiden kehittämisessä on tärkeää, koska se voi parantaa palveluiden laatua, monipuolisuutta ja saavutettavuutta. Se voi myös edistää yhteisöllisyyttä, kulttuurista monimuotoisuutta ja paikallisen kulttuurin vaalimista.

Espoon kaupungin 2020 teettämässä laajassa kaksivuotisessa kulttuuripoliittisessa tutkimuksessa kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore selvitti Espoon kaupungin asukkaiden ajatuksia ja toiveita kulttuuripalveluiden järjestämisestä. Tutkimuksessa todetaan, että kulttuurilla on tärkeä rooli kaupungin toiminnan monilla osa-alueilla, esimerkiksi kestävän kehityksen etene- misessä tai sosiaalisen kestävyuden edistämässä. Taide- ja kulttuuritoimintaan osallistuminen vahvistaa asukkaiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, joiden merkitys korostuu yhä enemmän suurten kaupunkien kasvaessa ja väestöpohjan moninaistuessa. Tämän lisäksi tutkimuksessa selvitettiin kaupunkilaisten kulttuuripalveluiden käyttöä ja sitä, kuinka kulttuuripalveluiden käyttämiseen vaikuttavat esimerkiksi ikä, sosioekonominen tausta, sukupuoli, äidinkieli tai asuinalue. Tutkimustulosten perusteella Cupore laati ohjeistuksen, jolla Espoon kaupunki voi edelleen kehittää kulttuuripalveluita. Nämä ohjeistukset muotoiltiin Espoo-Cult tietokorteiksi, jotka on kohdennettu Espoon kaupungin hallinnolle ja niiden tarkoituksena on laatia suuntaviivat KulttuuriEspoo 2030- ohjelmalle. KulttuuriEspoo 2030 on ohjelma, joka hyödyntää kulttuurin ja taiteen näkökulmasta koko kaupungin tulevaisuuden linjaamisesta. Ohjelma määrittelee keinoja, joilla poikkihallinnollisesti voidaan vastata tulevaisuuden haasteisiin hallinnollisella tasolla. (Hirsjärvi-Ijäs, Jakonen & Kanerva et al. 2020.)

Osallistuva budjetointi on yksi tapa ottaa asukkaat mukaan kaupunkiorganisaation kehittämiseen ja päätöksentekoon. Osallistuva budjetointi on demokraattinen prosessi, jossa kunnan asukkaat ovat mukana yhteisiä verovaroja koskevassa keskustelussa, suunnittelussa ja päätöksenteossa (Kuntaliitto 2021). Osallistuvan budjetoinnin historia ulottuu vuoteen 1989. Ensimmäiset kokeilut radikaaliin demokratiaan tehtiin Brasiliassa. Radikaalilla demokratialla tarkoitetaan kansalaisten suoraa osallistumista päätöksentekoon, ja sen tavoitteena on parantaa hallinnollista näkyvyyttä. (Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV 2020.) Kansainvälisesti osallistuva budjetointi on saanut eri merkittävien järjestöjen tuen. Esimerkiksi Maailmanpankki ja YK:n Habitat järjestöt ovat olleet aktiivisia osallistuvan budjetoinnin edistämässä. Osallistuva budjetointi löytyy 2015 YK:ssa sovitusta kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta

Agenda 2030:sta, jossa on listattu 17 tavoitetta, jotka maiden tulisi saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. (Valtioneuvosto 2023.)

Suomessa osallistuvan budjetoinnin käyttämistä kunnissa ja kaupungeissa vauhditti 2015 voimaan tullut kuntalaki. Laki toi kunnille mukanaan velvoitteen ottaa kuntalaiset mukaan päätöksentekoon myös taloudellisia päätöksiä tehtäessä, ja osallistuvan budjetoinnin käyttö kunnissa lisääntyi lain voimaantulon myötä.

Sitran vuonna 2022 tekemä selvitys Demokraattiset osallistumismahdollisuudet Suomessa -kyselytutkimus kertoo, miten suomalaiset ja Suomessa asuvat 15–79-vuotiaat tällä hetkellä osallistuvat päätöksentekoon, millaisiksi nykyiset osallistumismahdollisuudet koetaan ja miten kansalaiset haluavat tulevaisuudessa osallistua päätöksentekoon eri hallinnon tasoilla (Sitra 2022). Tutkimuksen saadut tulokset osoittavat, että noin kolmasosa kansalaisista ei osallistu juuri koskaan päätöksentekoon vaikuttamiseen. Tämän lisäksi yli puolet suomalaisista ajattelee päättäjien edistävän omia tarkoitusperiään äänestäjien tahdosta välittämättä. Osallistuvan budjetoinnin käytön kannalta nämä tulokset voivat tarkoittaa sitä, että luottamus päättäjiin ja kuntaorganisaatioihin ei ole sillä tasolla, että kansalaiset kokisivat osallistumisesta olevan jotain hyötyä. Toisaalta jos osallistuvan budjetoinnin kohteet ovat lähellä ihmisten jokapäiväistä arkea, voi osallistuminen olla todennäköisempää. Sitran tutkimuksessa selviää myös se, että päättäjät ovat suopeita osallistuvan budjetoinnin käytölle, kansalaisten sen sijaan empivät. Sitran selvityksen mukaan 43 % kyselyyn vastanneista päättäjistä olisi halukas edistämään osallistuvaa budjetointia, kun taas kansalaisten vastaava lukema oli 20 %. (Jämsén, Kaartinen, Westinen & Turja 2022.)

Osallistuvan budjetoinnin toimivuutta ja kehittämistä on käsitelty Nana Sirojan opinnäytetyössä Lahden kaupungin osallistuvan budjetoinnin yhteiskehittämisen kehittäminen. Opinnäytetyössään Siroja tarkastelee sisäisen organisaation toiveita ja tarpeita osallistuvan budjetoinnin toimintamallin ja yhteistyön kehittämiseen. Opinnäytetyössä Siroja laati Lahden kaupungille konseptin, jossa huomioitiin yhteiskehittämisen ja vuorovaikutuksen kehittämismahdollisuudet. Konsepti on tarkoitettu Lahden kaupungin osallistuvan budjetoinnin sisäiselle organisaatiolle pohjaksi toimintamallien ja vuorovaikutuksen kehittämiseen, jota voidaan interaktiivisesti jatkokehittää. (Siroja 2022.)

Osallisuuden kokemusta päätöksenteossa osallistuvan budjetoinnin avulla käsittelee Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon opiskelijoiden Belinda Barbaton ja Antti Sarpon

vuonna 2020 laatima opinnäytetyö Osallisuutta parhaimmillaan? Helsingin osallistuvan budjetoinnin tapahtumat osallisuuden kokemuksen vahvistajana (Barbaton, Belinda & Sarpo, Antti 2020). Vaikka opinnäytetyö on vuodelta 2020, ovat sen teemat ajatellen tämän opinnäytetyön tekemistä ajankohtaisia. Tutkimus osoittaa, että osallistuvan budjetoinnin tapahtumilla ja niissä toteutuneella deliberatiivisella keskustelulla on suuri merkitys kaupunkilaisten osallisuuden kokemukseen ja tutkimuksen johtopäätöksistä on luettavissa, että osallistuvan budjetoinnin käyttö hyödyttäisi kaupungeja ja kuntia laajemmin.

Osallistuvan budjetoinnin käytöstä Suomessa ei valitettavasti ollut vuoden 2023 tilastoja käytettävissä, joka olisi ollut mielenkiintoinen lisä tietopohjaan. Kuntaliitto on laatinut vuonna 2017 kunnille ja kaupungeille oppaan Osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa. jossa ohjeistetaan osallistuvan budjetoinnin käyttöä. Oppaassa annetaan erilaisia malleja, joita voidaan hyödyntää organisaatioissa kunnan tai kaupungin tarpeitten mukaan. (Kuntaliitto 2017.)

Seuraavassa on käyty läpi kolme asukasmäärältään erikokoista kaupunkia, joissa osallistuvan budjetin käyttö on osana kulttuuripalveluiden kehittämistä. Karkkilan Kaupungilla ei ole opinnäytetyön tekohetkellä käytössä osallistuvaa budjetointia. Olen nostanut osallistuvan budjetoinnin opinnäytetyöhöni yhtenä vaihtoehtoisena menetelmänä, jonka esittelen varsin laajasti siitä syystä, ettei se vielä ole käytössä Karkkilan kaupunkiorganisaatiossa.

Turku on asukasluvultaan suureksi kaupungiksi luokiteltava, ja sen asukasmäärä nousi 8.8.2023 yli 200 000 asukkaaseen (Turun kaupunki 2023a). Osallistuva budjetointi on kirjattu Turun päätöksentekostrategiaan, ja on nimeltään asukasbudjetti. Asukkaat osallistuvat yhteisten verovarojen käyttöä koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Asukasbudjetti toteutetaan käytännössä kahden vuoden periodeissa. Vuonna 2023 annetut ehdotukset budjetin käytöstä tulevat käytännössä näkymään vuonna 2025, kun prosessi päättyy ja budjetin rahat tulevat käyttöön. Asukasbudjetin summa vuosina 2023–2025 on 3 miljoonaa €. (Turun kaupunki 2023b.)

Järvenpään kaupungissa on 46 000 asukasta, ja osallistuva budjetointi on kirjattu heidän kaupunkistrategiaansa. Strategiassa sanotaan, että kaiken toiminnan keskiössä on kokemuksellisuus ja eri taustaiset sekä eri ikäiset ihmiset ja osallisuus (Järvenpään kaupunkistrategia 2030). Osallistuva budjetointi on käytännössä kerran vuodessa tapahtuva äänestys, jossa asukkaat saavat äänestää, kuinka kaupungin tulisi käyttää siihen tarkoitettua määrärahaa. Vuonna 2023 osallistuvan budjetin määräraha on 20 000 €. Osallistuvassa budjetoinnissa tavoitteena on ideoida

ehdotuksia ja tehdä suunnitelmia, jotka hyödyttävät monia. Vuoden 2023 osallistuvan budjetoinnin ideoita tarkastellaan hyvinvoinnin, turvallisuuden ja resurssiviisauden näkökulmasta. Vähintään 10 000 euroa käytetään nuorten olojen parantamiseen. (Järvenpään kaupunki 2023.)

Järvenpään kaupunki seuraa erilaisilla mittareilla strategisten tavoitteiden toteutumista. Näiden mittareiden pohjalta kaupunki laatii hyvinvointiraportin. Vuoden 2022 hyvinvointiraportissa analysoitiin strategisten tavoitteiden onnistumista järvenpääläisten keskuudessa. Viimeisimmän Järvenpäässä toteutetun tutkimuksen mukaan järvenpääläiset kokevat suhteellisen hyvin olevansa osa järvenpääläistä yhteisöä, tulos 3,46/5 (Järvenpään kaupunki 2022).

Kolmantena osallistuvan budjetin esimerkkikaupunkina käytän tässä opinnäytetyössä Karkkilan kaupungin kanssa asukasmäärältään suunnilleen samankokoista kuntaa **Liminkaa**. Limingan asukasluku vuonna 2022 on tilastokeskuksen mukaan 10 258 asukasta (Tilastokeskus 2022b). Hallinnollisesti kunnan päätöksenteossa on eroavaisuuksia kaupungin päätöksentekoon, otin Limingan mukaan tähän opinnäytetyöhön siitä syystä, että on hyvä saada maantieteellisesti erilaisia kuntia ja kaupunkeja vertailukohteiksi. Tämän lisäksi Limingassa oli osallistuva budjetointi osana päätöksentekoa ensimmäistä kertaa vasta vuonna 2022. Osallistuvan budjetointiin käytettävä rahamäärä oli 20 022 €, ja ensimmäisen osallistuvan budjetoinnin jälkeen valtuusto kävi keskustelua toimintamallin jatkamisesta ja osallistuvaa budjetointia päätettiin jatkaa myös vuodelle 2023. (Liminka 2023.)

3.3 Kaupungin yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa

Kolmannella sektorilla tarkoitetaan yleisesti ottaen yhteiskunnallista toimintaa, joka ei kuulu julkisen sektorin (valtion ja kuntien hallinto) eikä yksityisen sektorin yritystoiminnan piiriin. Kolmas sektori koostuu vapaaehtoisjärjestöistä, voittoa tavoittelemattomista organisaatioista, säätiöistä ja muista yhteisöistä, jotka pyrkivät edistämään yhteiskunnallista hyvää.

Jyväskylän yliopiston kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaalien mukaan kolmannen sektorin organisaatiot vaihtelevat suuresti niin kokonsa kuin toimintojensakin puolesta. Niihin luetaan yleisesti muun muassa naapuruusyhdistyksset, urheiluseurat, virkistysyhdistykset, yhdyskuntien paikallisyhdistyksset, avustusjärjestöt, kirkot, ammatilliset järjestöt, avustussäätiöt ja erilaiset hyvinvointiorganisaatiot. (Konttinen, Esa 2015.) Kolmannen sektorin tärkeimpiin tehtäviin

kuuluu julkisten palveluiden täydentäminen. Kolmannen sektorin toimijat voivat reagoida yhteiskunnan tarpeisiin nopeammin ja joustavammin. Tämän lisäksi kolmas sektori tarjoaa mahdollisuuksia kansalaisten osallistumiselle yhteiskunnan kehittämisessä ja on tästä syystä kansalaisosallisuuden tärkeimpiä muotoja.

Kuntaliiton julkaisi vuonna 2021 selvityksen Kuntien ja järjestöjen yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Tämän selvityksen mukaan kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Tämän lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa ja edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. Selvityksen pohjalta laadittiin toimenpide-ehdotuksia kunnille. Niihin kirjattiin, että kuntien tulisi laatia säännöt kunnan ja järjestöjen väliselle yhteistyölle ja samalla suunnitella kuntien rajat ylittävää yhteistyötä. (Kuntaliitto 2021.)

Kulttuuripalveluiden kehittämistä kunnan ja kolmannen sektorin välillä on tutkittu Ville-Mikko Sikiön Oulun ammattikorkeakoululle tehdyssä opinnäytetyössä Ajatuksia kulttuuritoiminnan kehittämistä - Kuntasektorin resurssit vapaan kentän toiminnan edistäjänä Oulussa. Opinnäytetyössä Sikiö pyrki vastaamaan kysymykseen, kuinka kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyötä, työnjakoa ja viestintää voitaisiin kehittää niin, että sen hyödyt olisivat mahdollisimman laajat. Tutkimuksessa Sikiö laatii dokumenttianalyysin ja haastattelujen avulla kokonaiskuvan Oulun kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyöstä. Tutkimuskysymyksiin Sikiö vastaa esittämällä kolme toimintasuositusta: kaupunkitilan sekä sen kulttuurikäytön kehittäminen ja kulttuurisen kaupunkisuunnittelun käyttöönotto, yhteiskehittäminen sekä resurssien monipuolistaminen, joita voidaan hyödyntää Oulun kulttuuritoiminnan kehittämisessä. (Sikiö, Ville-Matti 2020.)

4 OPINNÄYTETYÖN AINEISTONKERUUMENETELMÄT

Tämä opinnäytetyön lähestymistapa on laadullinen tapaustutkimus (case study). Tapaustutkimus soveltuu tyypillisenä tutkimuksen muotona hyvin kehittämistyön lähestymistavaksi, kun tehtävänä on tuottaa kehittämisehdotuksia ja -ideoita. Tutkimuksen kohde voi olla esimerkiksi yritys, palvelutoiminta tai prosessi. (Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritakoski, Jarmo 2015,52.) Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuoda uusia toimintamalleja Karkkilan kaupungissa kulttuuri- ja tapahtumapalveluita järjestäville tahoille, sekä toisaalta auttaa löytämään jo toimivia käytänteitä. Tapaustutkimukselle ominaista on tuottaa syvällistä ja yksityiskohtaista tietoa tutkittavasta tapauksesta ja näin ollen ymmärtää kehittämisen kohdetta sen realistisessa toimintaympäristössä. Tapaustutkimus vastaa usein kysymyksiin ”miten?” ja ”miksi?” ja tutkimukselle ei ole ominaista pyrkimys tilastolliseen yleistämiseen. (Ojasalo ym.2015.)

Tapaustutkimukselle on ominaista yhdistellä erilaisia menetelmiä, joiden avulla päästään mahdollisimman kattavaan lopputulokseen sekä opinnäytetyön että tilaajaorganisaation kannalta. Tapaustutkimus liitetään erityisesti laadulliseen tutkimukseen, mutta siinä on mahdollista hyödyntää myös määrällisiä menetelmiä. Tässä tutkimuksessa käytettyjä menetelmiä olivat kyselyt, dokumenttianalyysi, havainnointi ja vertailu.

4.1 Kysely

Pääasiallisena aineistonkeruumenetelmänä tässä opinnäytetyössä toteutin kaksi erillistä kyselyä. Kyselytutkimuksella voidaan kerätä mahdollisimman laajaa tutkimusaineistoa suhteellisen nopeasti ja tehokkaasti. Kyselyt tuottavat numeroihin perustuvia tuloksia, joita voidaan käsitellä tilastollisesti. (Ojasalo ym. 2015, 122.) Myös kirjassa Tutki ja Kirjoita (Hirsjärvi ym. 2010,195) todetaan, että kyselytutkimuksen etuna pidetään yleisesti sitä, että niiden avulla on mahdollista kerätä laajaa tutkimusaineisto. Tällöin saadaan tutkimukseen mahdollisimman laaja joukko, jolta kysellä laajasti tutkimukseen liittyviä asioita. Samassa yhteydessä kuitenkin todetaan, että haittapuolena kyselyn käyttämiselle on esimerkiksi se, ettei vastaajien suhtautumista kyselyn teemoihin tai väärinymmärryksiä voida ottaa huomioon tarkasteltaessa kyselyn tuloksia. Tässä tutkimuksessa päädyin kuitenkin käyttämään kyselyä yhtenä aineistonkeruumenetelmänä sen kattavuuden vuoksi ymmärtäen samalla kyselyn mahdolliset haitat.

Tilaaajaorganisaationa toimiva Karkkilan kaupungin kulttuuripalvelut toivoi, että kyselyjä tehtäisiin kaksi, joista toinen on kohdennettu kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttäjille ja toinen niiden tarjoajille. Tilaaajaorganisaation toiveena oli, että kyselyyn saataisiin mahdollisimman paljon vastauksia, koska aikaisempien kokemusten mukaan Karkkilan kaupungin kyselyihin on ollut vaikea saada vastauksia. Tästä syystä päädyimme yhdessä siihen ratkaisuun, että ensimmäinen kysely toteutettiin sähköisesti avoimen nettilinkin kautta, jonka lisäksi kyselyyn oli mahdollista vastata myös paperisena Karkkilan kaupungin eri toimipisteillä.

Ensimmäinen kyselyistä oli kohdennettu Karkkilan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluja käyttäville asukkaille sekä vieraileville ulkopaikkakuntalaisille. Toteutin kyselyn Webropol-ohjelmalla, ja kyselyyn pääsi vastaamaan julkisen linkin kautta, mutta vastaukset olivat täysin anonyymeja. Tämän lisäksi kyselyä oli saatavilla myös paperisena Karkkilan kirjastolla, matkailuneuvonnassa sekä Ruukkimuseo Senkassa. Tämä mahdollisti kyselyyn vastaamisen myös niille, joilla sähköinen vastaaminen ei olisi ollut mahdollista ja lisäsi kyselyn saavutettavuutta ja samalla uskottavuutta. Kysely oli avoinna 5.7.-17.8.2023 ja siihen vastasivat kaupunkilaiset, kesäasukkaat ja Karkkilan palveluja käyttävät. Karkkilan kaupunki jakoi kyselyä omilla www-sivuillaan, sekä Karkkilan Facebook-sivustolla. Tieto kyselystä jaettiin Facebookin kautta kaksi kertaa, ja näyttökertoja julkaisu sai 2300 kertaa. Tämän lisäksi kulttuuripalveluiden sähköpostijakelun kautta linkki kyselyyn lähetettiin kulttuurin parissa toimiville yhdistyksille, yrityksille sekä yksityishenkilöille. Tässä sähköpostilistassa on noin 300 vastaanottajaa. Karkkilassa ilmestyvissä paikallislehdissä Karkkilalainen ja Karkkilan Tienoo ilmestyi kyselyyn liittyen pieni tiedote. Lehtien yhteenlaskettu levikki on noin 17 500 kotitaloutta. Nämä antavat käsityksen siitä, kuinka laajasti kyselytutkimus on ollut nähtävillä. Karkkilan kunnan väkiluku on tilastokeskuksen viimeisimpien tietojen mukaan vuonna 2022 ollut 8603 henkilöä ja saman tilaston mukaan vakituisia kesäasukkaita 973 (Tilastokeskus 2023). Voidaan varmasti sanoa, että tieto kyselystä on onnistuttu levittämään tarvittavan luotettavuuden kannalta varsin hyvin.

Tässä tutkimuksessa halusin saada mahdollisimman laajan käsityksen siitä, kuinka Karkkilan kaupungin asukkaat, sekä ulkopaikkakuntalaiset tuntevat Karkkilan kaupungin ja muiden tahojen järjestämiä palveluita. Lisäksi kyselyllä kartoitettiin kulttuuripalveluiden toimivuutta, tiedotusta, tilojen käyttöä ja palveluiden sujuvuutta. (Liite 1)

Ennen kyselyä keskustelimme tilaaajaorganisaation kanssa aikaisemmin toteutetuista kyselyistä. Tilaaajan mukaan kyselyjä on toteutettu harvoin, koska niihin vastaaminen on ollut vähäistä. Tästä syystä odotukset vastaajien määrästä eivät olleet korkeat. Kyselyn laatimiseen käytettiin

paljon aikaa, koska haluttiin saada mahdollisimman laaja kysely niille, jotka siihen vastaisivat. Vastaaajien määrä ensimmäisessä kyselyssä oli 109. Kyselylinkin oli avannut 442 henkilöä, eli 25 % avanneista henkilöistä vastasi lopulta kyselyyn. Alhainen prosenttimäärä saattaa kertoa siitä, että aiheeseen ei ole ehditty kyselyn voimassaoloaikana perehtymään, tai kysymyksiin osattu kyselyn edetessä vastata. On myös mahdollista, että osa kyselylinkin avanneista on kokenut, että kysely ei ollutkaan heille tarkoitettu.

Toinen tämän opinnäytetyön kyselyistä oli kohdennettu Karkkilassa kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa järjestäville toimijoille. Kyselyn kysymykset laadittiin yhteistyössä Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden edustajan kanssa ensimmäisen kyselyn tuloksien pohjalta. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia kokemuksia kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa järjestävillä tahoilla on Karkkilan kaupungin ja tarkemmin kulttuuripalveluiden osallisuudesta toiminnan järjestämisessä. Kyselyllä pyrittiin saamaan vastauksia siihen, minkälaista tukea kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa järjestävät tahot toivoisivat Karkkilan kaupungilta, ja kuinka yhteistyö heidän näkökulmastaan on sujunut.

Kysely Karkkilassa kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa järjestäville tahoille oli avoinna 9.10. – 31.10.2023. Siihen vastaaminen tapahtui julkisen nettilinkin kautta. Tieto kyselystä lähetettiin sähköpostilla Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden sähköpostilistalla olleille kulttuuri- ja tapahtumatoimijoille ja tilojen hallinnasta vastaaville. Tämän lisäksi linkki julkaistiin Karkkilan kaupungin www-sivuilla ja kyselyä mainostettiin Facebookissa ja kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Nämä julkaisut saivat 846 katsojaa, ja kyselystä tehtiin toinen julkaisu juuri ennen kyselyn sulkeutumista. Kyselystä oli tiedote paikallislehdissä samaan tapaan, kuin ensimmäisen kyselyn kohdalla. Kyselyä kulttuuri- ja tapahtumatoimintaa järjestäville tahoille ei toteutettu paperiversiona, koska oletuksena oli, että kaikilla toimijoilla olisi mahdollista vastata kyselyyn sähköisesti. Kyselyyn määräajassa vastanneiden määrä oli 17. Nettilinkin oli avannut 272 henkilöä.

Kyselytutkimuksen analyysissä käytin Webropolin omaa Insight-työkalua. Tämän lisäksi tein erilaisia taulukoita ja vertailin erilaisten muuttujien vaikutuksia tuloksiin. Analyysissä käytän ristiintaulukointia, jossa selvitetään tilastollisia yhteyksiä kahden tai useamman muuttujan välillä. Tämän lisäksi käytin tuloksien esittelyssä erilaisia taulukoita. Taulukointi auttaa visualisoimaan, miten muuttuja liittyvät toisiinsa, ja auttavat havainnollistamaan mahdollisia yhteyksiä. Kirjassa Kehittämistyön menetelmät kerrotaan, että tilastolliset menetelmät voidaan jakaa

kahteen pääjoukkoon; perustaviin menetelmiin ja monimuuttajamenetelmiin. Monimuuttajamenetelmiin kuuluvat tässä opinnäytetyössä käytettävät keskihajonta, keskiarvo ja ristiintaulukointi. (Ojasalo ym.2015, 134.)

4.2 Dokumenttianalyysi

Dokumenttianalyysi on menetelmä, jossa päätelmiä pyritään tekemään kirjalliseen muotoon saatetuista, erityisesti verbaalisesta, symbolisesta ja kommunikatiivisesta aineistosta (Ojasalo ym. 2015, 137). Dokumenttianalyysissa tutkitaan esimerkiksi kirjallisia dokumentteja valitusta kohteesta ja pyritään päättämään niiden avulla erilaisia toimivia ja ei-toimivia käytänteitä. Mahdollisia dokumentteja voivat olla esimerkiksi www-sivut, valokuvat, pöytäkirjat, puheet, keskustelut, raportit ja jopa esineet. Dokumenttianalyysin tarkoituksena on lisäinformaation antaminen tutkittavasta kohteesta, ja sillä voidaan selkeyttää olemassa olevaa aineistoa ja tehdä selkeitä ja luotettavia johtopäätöksiä. Dokumenttianalyysin etuihin kuuluu, että aineisto on tutkijasta riippumatonta ja se on tehty usein muuta tarkoitusta varten. Opinnäytetyössä dokumenttianalyysin tarkoituksena on luoda pohja tilaajaorganisaatio Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden nykytilanteen ymmärtämiselle. Dokumenttianalyysin avulla nostan esille kehittämistyön lähtökohdat ja näin ollen dokumenttien kautta rakentuu teoreettinen kehys tälle opinnäytetyölle.

Tämän opinnäytetyön dokumentteihin kuuluivat Karkkilan kaupungin strategia, toimintakertomus, Karkkilan kaupungin www-sivustot, VisitKarkkila-sivusto, erilaiset Karkkilan kaupungin informatiiviset esitteet ja pöytäkirjat. Tämän lisäksi käytössä olivat myös markkinointimateriaalit ja julkiset pöytäkirjat. Dokumenttien etsiminen osoittautui haasteelliseksi esimerkiksi www-sivuston sekavuuden vuoksi ja, kaikki tämän opinnäytetyön kannalta oleelliset dokumentit eivät olleet helposti löydettävissä. Tästä syystä osa dokumenteista tuli suoraan tilaajaorganisaatiolta, jolloin voidaan pohtia sitä, onko saatu tieto liian yksipuolista. Dokumenttianalyysin tulosten ja opinnäytetyön luotettavuuden kannalta tämä ei kuitenkaan ole merkittävä asia, ja ei näin ollen vaikuta opinnäytetyön lopputulokseen tai tulosten luotettavuuteen.

4.3 Havainnointi

Havainnointi on tutkimusmenetelmänä kyselytutkimuksia täydentävä menetelmä. Kyselyn avulla voidaan saada selville, mitä henkilöt ajattelevat, uskovat ja tuntevat. Havainnoinnilla

saadaan tietoa, miten käytännössä asiat ovat. Havainnoinnin tarkoituksen on kerätä tietoa ja ymmärtää peremmin tutkittavaa ilmiötä. Se voi olla hyödyllinen tapa selvittää alustavaa tietoa tai saada informaatiota tutkittavasta kohteesta. Havainnointi on erinomainen menetelmä, kun tutkitaan esimerkiksi vuorovaikutustilanteita. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 213) Tässä tutkimuksessa havainnointia käytettiin täydentävänä menetelmänä, kun haluttiin perehtyä tilaajaorganisaation vuorovaikutukseen ja seurata erilaisia keskustelutilanteita.

Havainnointi antaa tutkijalle mahdollisuuden ymmärtää tutkittavaa asiaa syvemmin. Havainnoinnin avulla tutkijan on mahdollista ymmärtää sellaisia asioita, jotka ilman havainnointia saattaisivat jäädä kokonaan pois. (Cohen, Manion & Morrison 2000, 305.) Kirjassa Kehittämistyön menetelmät (Ojasalo ym. 2015) havainnoinnista sanotaan myös, että se on omiaan tukemaan tutkittavaa kohdetta laajemmin. Havainnoinnin tueksi kannattaa ottaa myös haastatteluja tai kyselyjä, kuten tässä opinnäytetyössä on toimittu.

Ydinkysymyksenä havainnoinnissa on se, mikä on havainnoijan rooli ja miten näkyvä hän on. Havainnoitsija voi olla ulkopuolinen tarkkailija tai aktiivinen osallistuja (Ojasalo ym. 2015,117). Havainnointimenetelmänä tässä opinnäytetyössä käytettiin osittain systemaattista havainnointia, jossa havainnoitsija on tapahtumien ulkopuolinen toimija, ja ei osallistu havainnointitilanteessa toimintaan. Toisaalta havainnoinnissa oli myös osallistuvan havainnoinnin piirteitä siltä osin, että havainnoinnin yhteydessä järjestettävissä kokouksissa tutkijan mielipidettä kysyttiin, ja tämä osaltaan täyttää osallistuvan havainnoinnin piirteet. (Hirsjärvi ym. 2009, 214.) Havainnoinnin haittapuolena voidaan pitää sitä, että havainnoitsijan läsnäolo saattaa muuttaa tutkittavaa tilannetta, jolloin havainnointi saattaa tuottaa epäluotettavaa tietoa (Ojasalo ym.2015,117).

4.4 Vertailu I. Benchmarkkaus

Opinnäytetyössäni yhtenä menetelmänä käytin benchmarkkausta. Tässä opinnäytetyössä käytän benchmarkkauksesta sen suomen kielistä vastinetta, eli vertailua. Menetelmän perustana on kiinnostus siihen, miten toiset toimivat ja menestyvät. Valitsin vertailun yhdeksi menetelmäksi siitä syystä, että hyviä toimintamalleja on järkevä hakea muilta toimijoilta. Tämän lisäksi on mahdollista väistää virheitä, jos joku on tehnyt ne jo aiemmin. (Ojasalo ym. 2015, 186.) Vertailun tekemisessä tulee ottaa huomioon, että on hyvä kartoittaa käytänteet, jotka ovat toimivia, mutta myös selvittää, mitkä asiat eivät tuo haluttua lopputulosta. Tästä syystä olin yhteydessä Järvenpään ja Limingan organisaation edustajiin saadakseni tiedon siitä, minkälaiset ratkaisut

ovat heillä olleet toimivia, ja mitkä on todettu toimiviksi. Tämän jälkeen selvitetään, voidaanko käytänteitä hyödyntää omassa kehitystyössä ja organisaatiossa, jolle kehitystyö tehdään. Ojasalo toteaa, että vertailu menetelmänä vaatii perusteellista pohjatyötä. Aluksi kartoitetaan oman kohteen kehittämisen tarve, jonka jälkeen etsitään kohde, jossa nämä asiat on onnistuttu jalkauttamaan organisaation toimintaan. Hyvä vertailu on tarkoin suunniteltu ja ennakkoon valmisteltu. (Ojasalo ym.2015,186.)

Valitsin vertailukohteet tähän opinnäytetyöhön siitä syystä, että maantieteellisesti paikkakunnat ovat eri puolilla Suomea, ja ovat väkiluvultaan erikokoisia. Tällä tavalla sain opinnäytetyötäni mahdollisimman laajan käsityksen kuntien ja kaupunkien kulttuuripalveluista, ja pystyin vertailemaan niitä Karkkilan kaupungin organisaatioon. Näiden kuntien ja kaupunkien strategioista löytyy asukkaiden osallistaminen kuten esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin käyttäminen. Osallistuva budjetointi ei ole käytössä opinnäytetyön tilaajaorganisaatiossa, joten koen että oli tärkeää saada tietoa juuri paikoista, joissa sen toimivuutta oli jo testattu käytännössä. Näistä syistä vertailukohteiksi valitsin Turun kaupungin, Järvenpään kaupungin ja Limingan kunnan. Limingan kunnasta haluisin saada vielä tarkempaa tietoa, joten vertailussa toteutin haastattelun kunnan edustajan kanssa. Halusin saada tarkempaa tietoa siitä, kuinka osallistuva budjetointi on lyhyessä ajassa saatu toimimaan, mitä hyötyjä ja haittoja siinä kunnan edustajan mukaan on nähtävillä.

Tässä opinnäytetyössä tehty vertailu suoritettiin aluksi tutustumassa Turun, Järvenpään ja Limingan erilaisiin julkisesti saatavilla oleviin dokumentteihin. Kaupungit valikoituivat vertailukohteiksi niiden olemassa olevien hyvien toimintatapojen vuoksi. Liminka on kokoluokaltaan Karkkilan kokoinen, ja sen mukaan ottaminen oli perusteltua sen vuoksi, että pienten paikkakuntien hyviä käytänteitä voisi hyödyntää suoraan tilaajaorganisaatiossa. Dokumentteja oli löydettävissä verkkosivuilla ja kaupunkiorganisaatioiden pöytäkirjoissa. Tämän lisäksi olin yhteydessä Järvenpään kaupunkiorganisaation edustajaan puhelimen välityksellä. Puhelussa käytiin läpi osallistuvan budjetointia ja kaupunkiorganisaationa ja kolmannen sektorin yhteistyöstä Järvenpäässä. Tämän lisäksi olin yhteydessä Limingan kunnan kehityspäällikköön, jonka kanssa keskusteltiin osallistuvasta budjetoinnista ja sen toimivuudesta pienellä paikkakunnalla.

Tämän opinnäytetyön vertailukohteenä oleva Turun kaupunki toimii yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa esimerkiksi strategiatyön muodossa. Turku 2029 -kaupunkistrategiassa todetaan, että puitteet kaupunkilaisten hyvinvoinnille luodaan laaja-alaisella yhteistyöllä kolmannen sektorin kanssa. Turun kaupungin hyvinvointitoimiala on rakentanut strategian mukaisesti

osaltaan monipuolisesti julkisen ja kolmannen sektorin kumppanuuksia. (Turun kaupunki 2023.)

Turun kaupungin ja kolmannen sektorin kumppanuuksien kehittäminen on osa Turun Hyvinvointi- ja aktiivisuus -ohjelman toimeenpanoa ja se liittyy myös Sitran Palvelutori Turussa -projektiin. Yhteistyön tukemiseksi Turun kaupunki on tehnyt toimenpiteitä, ja Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 15.9.2015 kokouksessaan järjestöyhteistyön kehittämistä tukevista toimenpiteistä, joita ovat avustustoiminnan linjaukset, tilaratkaisut ja soveltuvien toimintojen siirto järjestöjen hoidettavaksi. Konkreettisia toimenpiteitä on listattu katsauksessa ”Yhteistyöstä kumppanuudeksi- Turun kaupunki ja järjestöt hyvinvointia edistämässä”. Katsauksen ovat laatineet Turun kaupungille Halin Jaana, Hellsten Kristiina ja Suominen Katja 2017. Koosteessa listataan konkreettisiksi toimenpiteiksi seuraavat seikat

- Turun kaupungin hyvinvointitoimiala luovuttaa tilojaan pääsääntöisesti vastikkeetta sellaisten järjestöjen käyttöön, joiden toiminta tukee vahvasti sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa, kuten kuntoutusta.
- Avustuspolitiikan linjaukset tarkistetaan ja vakiintuneiden kumppaneiden kanssa tehdään 2–3 vuoden kestoisia kumppanuussopimuksia.
- Vapaaehtoistoimintaa edistetään

(Halin ym. 2017.)

Turun kaupungilla on käytössä strategiamittarit, joiden avulla he seuraavat toteutuneiden toimenpiteiden onnistumista. Strategiamittarissa on luettavissa, että Turun kaupungin asukkaat kokevat, että Turun kaupunki panostaa hyvinvointia tukevaan ennaltaehkäisevään työhön ja toimii tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen korjaavien palveluiden kanssa. Näihin palveluihin kuuluu esimerkiksi kolmannen sektorin toimijat. Tuloksissa sanotaan esimerkiksi, että Turun kaupunki on aktiivinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimissa ja rakenteiden luomisessa. TEA-viisarilla mitattuna Turku on hyvällä tasolla ja ylittää kansallisen keskiarvon. Vuoteen 2021 verrattuna kehitys on ollut positiivista. TEA-viisari on Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen kehittämä mittaristo, jonka tarkoituksena on tukea kuntien terveydenedistämistyön kehittämistä. (Turun kaupunki 2023d.)

Toinen tämän opinnäytetyön vertailukohteena oleva Järvenpää on edelläkävijä yhteistyötoiminnassaan kolmannen sektorin kanssa. Osana pitkän aikavälin strategiatyötä Järvenpään kaupunki ottaa mukaan kolmannen sektorin toimijoita toteuttamaan strategiaa yhdessä kansalaisten ja

kaupungin edustajien kanssa. Osana yhteistyötä Järvenpään kaupunki järjestää kolmannen sektorin toimijoille strategiatapaamisia. Vuonna 2022 Järvenpään kaupungin järjestämässä yhteisöillan listattiin toimivia käytänteitä edistämään kaupungin ja kolmannen sektorin yhteistyötä. (Järvenpään kaupunki 2023a.)

Toimivia käytänteiksi todettiin esimerkiksi

- Järjestöt voidaan ottaa mukaan myös kaupungin brändin luomiseen.
- Kolmas sektori on mahdollista nähdä kaupungin vetovoimaan ja pitovoimaan vaikuttavana tekijänä ja toimijana.
- Kaupunki voi tukea järjestöjä ja kansalaistoimijuuden edellytyksiä esimerkiksi kokoamalla verkostoja ja toimijoita yhteen.
- Järjestöjen keskinäinen yhteistyö toimiva keinona turvata resursseja. Esimerkiksi tilojen yhteiskäytöllä voidaan lisätä tilojen hyötykäyttöä.

Tämän opinnäytetyön kolmantena vertailukohtena toimivassa Limingassa on vireä yhdistystoiminta. Kunnan päätöksentekoon otetaan mukaan yhdistystoimijoita, ja heitä kuullaan erilaisissa tilaisuuksissa. Limingan kunnan www-sivuilta on luettavissa, että erilaisia vaikuttamistilaisuuksia on paljon sekä yhdistystoimijoille, että yksityishenkilöille. Limingan kunnan kaupunkistrategiassa 2022–2025 kerrotaan, että toiminta pohjautuu kumppanuuteen ja verkostoihin Liminka toimii mahdollistajana ja kumppanien menestys on heidän menestyksensä. Liminka luo yhdessä avointa, luottamuksellista ja kannustavaa ilmapiiriä. (Limingan kaupunki-strategia 2022–2025.)

Limingan kunnan edustajan kanssa käydyssä puhelinkeskustelussa selvisi, että osallistuva budjetointi on ollut käytössä vuodesta 2022 saakka. Sen käyttöönottoa ehdottivat Limingan valtuustoryhmä vuonna 2021, ja sen pilotointi aloitettiin vuonna 2022. Vuoden 2022 osallistuvan budjetoinnin summa oli 22 000 €, ja vuonna 2023 23 000 €. Rahojen käytöstä tehtiin Webropol-kysely, jossa asukkaat saivat esittää ideoita. Ideat menivät ehdotusten jälkeen viranhaltijoille, jotka valitsivat lopulliseen äänestykseen toimivat ideat. Ideoiden tuli olla kertaluontoisesti kuluja aiheuttavia, eikä niistä voisi tulla pidemmälle kantavia kustannuksia. Limingan kunnan edustajan mukaan virkamiesten tulisi ajatella, että osallistuva budjetointi on työkalu, jonka avulla voi varmistaa, että laissa oleva asukkaiden osallisuus toteutuu paremmin.

5 PALVELUIDEN KÄYTTÄJIEN NÄKEMYKSET

Tässä osiossa analysoin molempien toteutettujen kyselyjen aineistoa, sekä esittelen kyselytutkimuksen taustatietoja. Poimin analyysiin tilaajaorganisaation kanssa etukäteen sovittuja teemoja ja kyselyrungosta sekä aineistoista esiin nousseista aiheista. Näitä ovat esimerkiksi

- Miten Karkkilan kulttuuripalvelut toteutuvat kaupunkilaisten näkökulmasta?
- Miten kulttuuripalveluiden tuottajat kokevat Karkkilan kaupungin kanssa tehtävän yhteistyön?
- Mihin toimenpiteisiin Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden kehittämiseksi tulee ryhtyä?

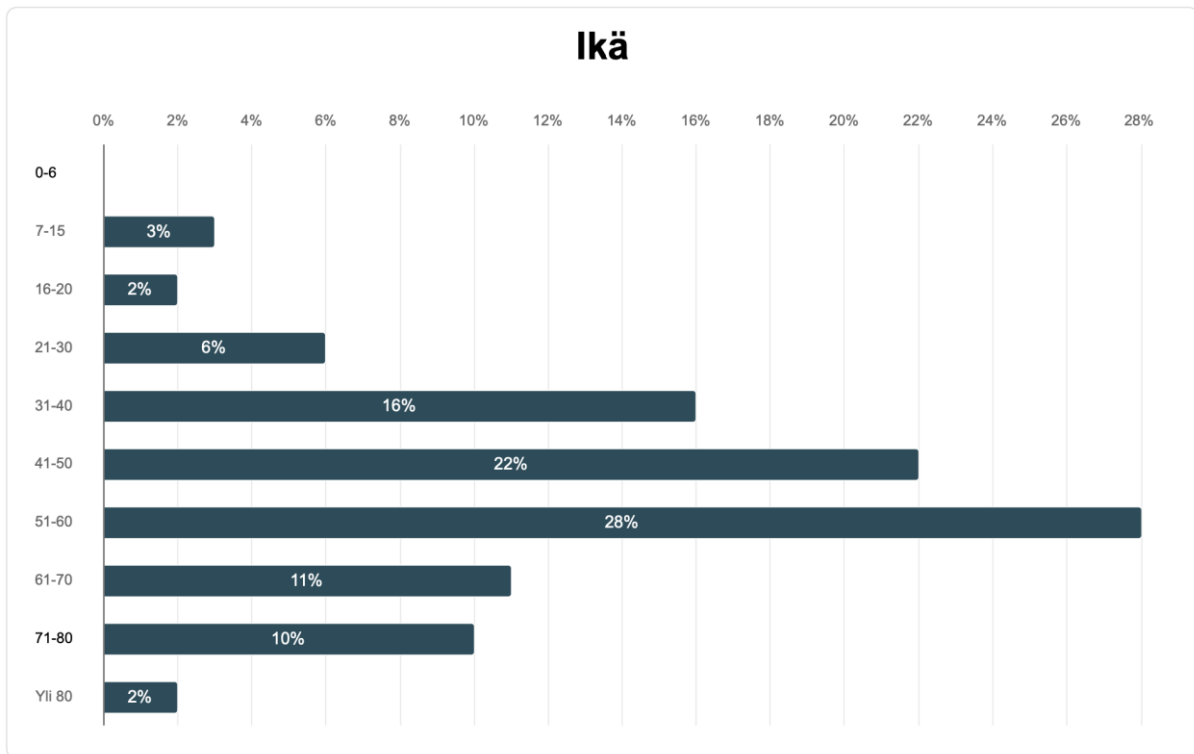
Olen jakanut kyselyiden analyysin kahteen osaan, joista ensimmäisessä analysoin Karkkilan asukkaille ja kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttäjille suunnatun kyselyn (Liite 1) ja toisessa osiossa kyselyn Karkkilassa kulttuuritoimintaa ja tapahtumia järjestäville toimijoille. (Liite 2). Päädyin analysoimaan kyselytutkimukset tässä järjestyksessä siitä syystä, että kyselyt toteutettiin tässä järjestyksessä, ja Karkkilassa kulttuuritoimintaa ja tapahtumia järjestäville toimijoille tarkoitettu kysely laadittiin ensimmäisen kyselyn havaintojen pohjalta. Kyselyjen analysoinnin lisäksi analysoin erillisinä lukuina dokumenttinalyysin, havainnoinnin ja vertailun tulokset.

Ensimmäinen kysely oli kohdennettu Karkkilan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluja käyttäville asukkaille sekä vieraileville ulkopaikkakuntalaisille. Kysely oli avoinna 5.7.-17.8.2023 ja siihen vastasivat kaupunkilaiset, kesäasukkaat ja Karkkilan palveluja käyttävät. Kyselyyn vastasi yhteensä 109 henkilöä. Kysely piti sisällään 20 kysymystä, joista osa oli monivalintoja ja osa kysymyksistä antoi vastaajille mahdollisuuden kertoa ajatuksistaan omin sanoin. Kyselyn analysointiin valikoin tutkimuskysymysten kannalta tärkeimmät kysymykset. Muiden kysymysten osalta kyselystä saatavia tuloksia tullaan jatkossa käyttämään Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden kehittämiseen.

5.1 Vastaajien ikäjakauma ja elämäntilanne

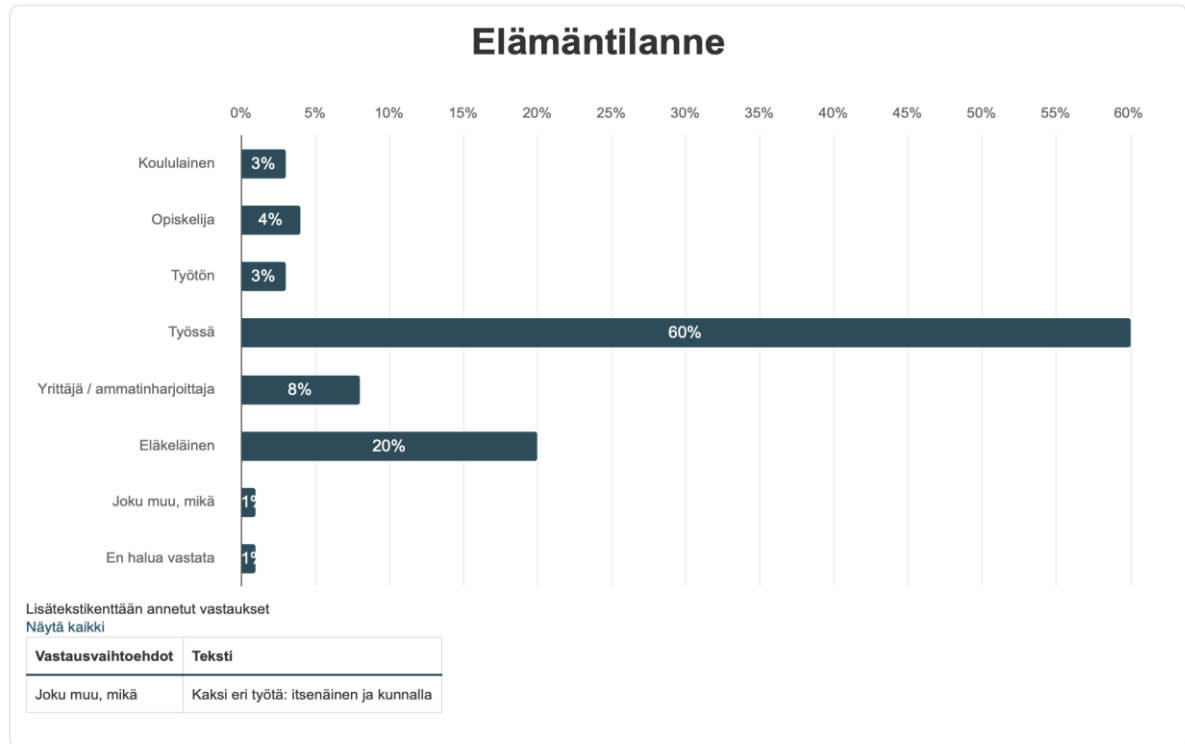
Vastaajien ikäjakauma oli 7 ja yli 80 vuoden välillä. Prosentuaalisesi enemmistö vastaajista kuului ikäryhmään 41–60 vuotta. Kyselytutkimuksen vastaajista 77 prosenttia (83) oli naisia ja 22 prosenttia (24) miehiä. Muunsukupuolisia vastaajia ei ollut ja yksi vastaajista ei halunnut

vastata kysymykseen. Vastaajien sukupuolella ei tämän kyselytutkimuksen tulosten kannalta ole oleellista merkitystä.

Kuvio 2: Vastaajien ikäjakauma kulttuuri- ja tapahtumapalveluja käyttävien keskuudessa

60 prosenttia (66) vastaajista oli työssäkäyviä ja toiseksi suurin prosenttimäärä koostui eläkeläisistä, joita vastaajissa oli 20 prosenttia (22). Elämäntilanteella voi olla yhteys annettuihin vastauksiin esimerkiksi ajankäytön ja taloudellisen tilanteen kannalta. Tästä syystä vastaajien sosioekonominen tilanne on hyvä nostaa esiin vastauksia analysoitaessa. Vastaajista 85 prosenttia (93) oli Karkkilassa asuvia ja 15 prosenttia (16) muualla asuvia. Suurin osa muualla asuvista vastaajista olivat Karkkilasta noin 100 kilometrin säteellä ja kaukaisin kyselyyn vastaaja oli Jyväskylästä.

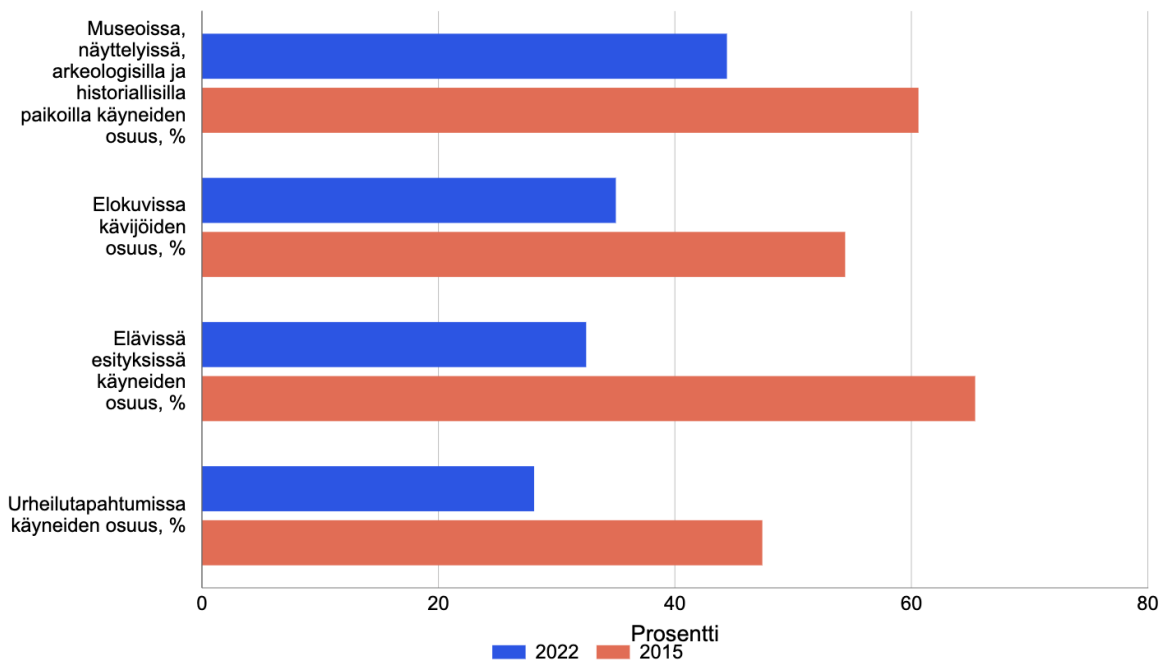

Kuvio 3: Vastaajien elämäntilanne kulttuuri- ja tapahtumapalveluja käyttävien keskuudessa

5.2 Minkälaisia kulttuuri- ja tapahtumapalveluilta kaupunkilaiset käyttävät?

Tilastokeskuksen mukaan kulttuuritapahtumiin osallistuminen, kuten elokuvissa, konserteissa, elävissä esityksissä, museoissa ja urheilutapahtumissa käynti, väheni voimakkaasti vuonna 2022 verrattuna vuoden 2015 tilastoihin. Koronarajoitukset katkaisivat aikaisemman nousujohtaisen kehityksen, eivätkä kävijämäärät ole palautuneet koronaa edeltävälle tasolle. (Tilastokeskus 2023c.) Vuoden 2023 tilastoja ei ollut käytettävissä tämän opinnäytetyön teon aikana, joten kyselyn tuloksia peilataan vuoden 2022 tilastoihin.

Kulttuuritapahtumissa vähintään kerran 12 kuukauden aikana käyneiden osuus 16 vuotta täyttäneestä väestöstä vuosina 2022-2015, %

Kuvio 4: Kulttuuritapahtumissa käyneiden määrä vuonna 2022. (Tilastokeskus, elinolotilasto 2022)

Tässä opinnäytetyössä tehdyssä kyselyssä selvitettiin minkälaisia kulttuuri- ja tapahtumapalveluita kaupunkilaiset ovat käyttäneet kuluneen 12 kuukauden aikana. 80 prosenttia (89) vastaajista kertoi käyneensä elokuvissa, 70 prosenttia (76) konserteissa ja keikoilla sekä 61 % (66) Karkkilan rautapäivillä ja 60 % (66) museoissa ja taidenäyttelyissä. Kolme prosenttia (3) vastaajista ei ollut osallistunut vuoden aikana mihinkään tapahtumaan. Kaksi vastaajista halusi nostaa esille vaihtoehdot, joita ei ollut listassa. He vastasivat kohtaan joku muu, mikä tatuointimessut ja lounaat paikallisissa ravintoloissa. Kun verrataan kyselyn tuloksia tilastokeskuksen vuoden 2022 tilastoihin, voidaan huomata yhtäläisyyksiä siinä, että elokuvissa kävijöitä ja museoissa ja näyttelyissä käyviä on prosentuaalisesti enemmän molemmissa tilastoissa.

Kuvio 5: Mihin tapahtumiin vastaajat ovat osallistuneet Karkkilassa viimeisen vuoden aikana.

Seuraavaksi tarkastellaan sitä, kuinka ikä ja elämäntilanne vaikuttavat kulttuuri- ja tapahtumapalveluissa käymiseen. Tämän opinnäytetyön kannalta oleellinen tieto on lisäksi se, mitkä ryhmät jäävät kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden ulkopuolelle ja miksi.

	0-15	16-20	21-40	41-60	61-80	Yli 80	Yhteensä
Elokuvat	2	2	18	44	21	2	89
Karkkilan Rautapäivät	1	0	12	34	17	2	66
Konsertit ja keikat	1	0	15	41	17	2	76
Lastentapahtumat	1	0	7	10	3	0	21
Liikuntatapahtumat	1	1	6	13	5	1	27
Luennot ja keskustelutilaisuudet	0	0	1	7	9	2	19
Luontotapahtumat	1	0	2	9	4	0	16
Messut ja festivaalit	1	0	15	26	10	0	52
Museo- ja taidenäyttelyt	3	0	9	36	16	2	66
Tanssi- ja sirkusesitykset	1	0	2	9	2	0	14
Teatteriesitykset	1	0	6	35	18	2	62
Joku muu, mikä?	0	0	1	1	0	0	2
En ole osallistunut tapahtumiin	0	0	0	2	1	0	3
Yhteensä	13	3	94	267	123	13	513

Kuvio 6: Ikäjakauma kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden kävijöiden keskuudessa.

Kuviota tarkasteltaessa huomataan, että kulttuuri- ja tapahtumapalveluita käyttävät vastaajista eniten 41–60-vuotiaat. Suosituimmiksi kohteiksi vastausten perusteella nousevat elokuvat (44) konsertit ja keikat (41) sekä museo- ja taidenäyttelyt (36). Vastauksista on siis nähtävissä yhtäläisyyksiä Tilastokeskuksen vuoden 2022 tilastoihin. Ikäryhmässä 61–80-vuotiaat voidaan huomata, että elokuvien lisäksi yksi suosituimmista käyntikohteista on Karkkilan rautapäivät. Kun tarkastellaan yhteenvetoa ikäjakaumasta kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttämisestä, voidaan huomata, että kolme suosituinta käyntikohdetta ovat elokuvat (17 %), konsertit- ja keikat (15 %) sekä Karkkilan Rautapäivät ja museo- ja taidenäyttelyt (13 %). Huomattavaa on myös niiden vastaajien osuus, jotka eivät koskaan ole osallistuneet tapahtumiin. Niitä on vastaajien keskuudessa vain kolme (0,6 %). Ikäjakaumaa tarkasteltaessa voidaan kuitenkin huomata, että ikäryhmissä 0–15 ja 16–20-vuotiaat, tapahtumissa käynti on varsin vähäistä. 0–15-vuotiaiden kohdalla vastaamisesta on osittain ollut vastuussa lasten vanhemmat, joten voidaankin pohtia, onko kysely tavoittanut lapsiperheitä. 0–15 vuotiaista vastaajista vain 2,6 prosenttia on osallistunut johonkin tapahtumaan. 16–20-vuotiaiden vastaajien keskuudessa sama prosenttilukema on 0,6 %. Tässäkin voidaan pohtia, onko kyselyyn vastaaminen 16–20-vuotiaiden keskuudessa sellainen asia, mitä he haluavat tehdä. Todellisuudessa tapahtumissa käyneiden 16–20-vuotiaiden määrä saattaa olla korkeampi.

Mielenkiintoista tietoa tämän tutkimuksen tulosten kannalta saadaan, kun tarkastellaan elämäntilanteita kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttäjien keskuudessa.

	Koululainen	Opiskelija	Työtön	Työssä	Yrittäjä / ammattiharjoittaja	Eläkeläinen	Joku muu / en halua vastata	Yhteensä
Elokuvat	2	3	1	53	8	20	2	89
Karkkilan Rautapäivät	1	2	2	37	7	17	0	66
Konsertit ja keikat	1	2	1	47	9	16	0	76
Lastentapahtumat	1	1	1	13	2	3	0	21
Liikuntatapahtumat	1	2	0	15	2	6	1	27
Luennot ja keskustelutilaisuudet	0	0	0	7	2	10	0	19
Luontotapahtumat	1	1	0	8	2	4	0	16
Messut ja festivaalit	1	0	0	36	6	9	0	52
Museo- ja taidenäyttelyt	3	2	2	37	6	15	1	66
Tanssi- ja sirkusesitykset	1	0	1	9	0	2	1	14
Teatteriesitykset	1	1	1	34	6	18	1	62
Joku muu, mikä?	0	0	0	2	0	0	0	2
En ole osallistunut tapahtumiin	0	0	1	1	0	1	0	3
Yhteensä	13	14	10	299	50	121	6	513

Kuvio 7: Elämäntilanne kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden kävijöiden keskuudessa.

Huomattavasti suurin osa kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttäjistä on työssä käyviä. (58 %). Tämä saattaa liittyä osittain siihen, että työssä käyvien taloudellinen tilanne on parempi, kuin esimerkiksi työttömien, joiden osuus kävijöiden keskuudessa oli 1,9 %. Toiseksi suurin ryhmä kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttäjissä oli kyselyn vastausten mukaan eläkeläiset (24 %). Yrittäjiä ja ammattiharjoittajia oli vastaajista 9,8 %.

Tiedusteltaessa vastaajien näkemyksiä siitä, mitkä asiat vaikuttavat kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttämiseen tai toisaalta sen vähyyteen, saatiin seuraavia vastauksia.

	1. Estää	2. Vähentää	3. Ei vaikuta	4. En osaa sanoa	Keskiarvo	Mediaani
Ajanpuute	11,3%	43,4%	43,4%	1,9%	2,4	2,0
En koe kulttuuria tärkeäksi	1,0%	9,9%	82,2%	6,9%	3,0	3,0
Kiinnostavan kulttuuritarjonnan puute	6,9%	27,4%	58,8%	6,9%	2,7	3,0
Kulttuuritarjonnan tai -tilojen huono saavutettavuus	4,0%	14,8%	79,2%	2,0%	2,8	3,0
Sairaus tai vamma	3,0%	3,9%	93,1%	0,0%	2,9	3,0
Taloudellinen tilanne	5,7%	39,1%	53,3%	1,9%	2,5	3,0
Tapahtumien tai kulttuuritilojen turvattomuus	0,0%	5,9%	92,1%	2,0%	3,0	3,0
Tiedon puute	7,8%	33,3%	56,9%	2,0%	2,5	3,0
Yksinäisyys	4,9%	11,9%	81,2%	2,0%	2,8	3,0
Joku muu, mikä	11,8%	14,7%	44,1%	29,4%	2,9	3,0
Yhteensä	5,6%	20,4%	68,4%	5,5%	2,7	3,0

Kuvio 8: Mitä asiat vaikuttavat kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttämiseen.

43 % prosenttia vastaajista kertoi, että ajanpuute vähentää kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttämistä. Myös taloudellinen tilanne vähentää kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttämistä. 39 % vastaajista kertoi, että taloudellinen tilanne on esteenä kulttuurin pariin hakeutumiselle, mutta toisaalta samaan kysymykseen 53 % vastasi, että taloudellinen tilanne ei vaikuta heidän kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttämiseen. Kulttuuri- ja tapahtumapalvelut koetaan tärkeäksi tämän kyselyn vastausten perusteella. Vastaajista jopa 82 % kertoi, että kulttuuri on heille tärkeää. Kulttuuri- ja tapahtumatilat koetaan turvallisiksi paikoiksi. 92 % prosenttia vastaajista kokee, että Karkkilassa on turvallista osallistua tapahtumiin turvallisten tilojen vuoksi.

Avoimista vastauksia saadaan kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttämistä tärkeää lisätietoa. Esimerkiksi tapahtumien runsaus ja osittain päällekkäisyys koetaan ongelmana ja samasta aiheesta on vastauksista luettavissa useampikin kommentti.

Musiikkitapahtumia ja keikkoja on runsaasti, joskus jopa ylitarjontaa ja päällekkäisyyttä. Kaikkiin mielenkiintoisiin ei siten pysty osallistumaan vaikkapa saman viikonlopun aikana. Tämä on ns. positiivinen ongelma, mutta kaupallisiakin toimijoita voisi aktivoida käyttämään yleiseksi hyödyksi kaupungin verkkosivuilla olevaa tapahtumakalenteria. (Nainen 31)

Eri tapahtumajärjestäjät eivät huomioi muita samankaltaisia kulttuuritapahtumia. Tällöin päällekkäin samaan aikaan oleviin tapahtumiin ei pysty osallistumaan! Eli kaikkien järjestäjätahojen toivoisi seuraavan muiden tarjontaa välttääkseen päällekkäisyyksiä. (Nainen 61)

Avoimissa vastauksissa on luettavissa myös etäisyyksien vaikutus osallistumiseen. Autottomuus ja teiden pimeys talvella vähentävät halukkuutta lähteä tapahtumien pariin.

Talvella pimeää, huonot katuvalot. En uskalla yksin kulkea. Huonot ja kuoppaiset tiet. (Nainen 56)

En aja itse autoa. Joudun pyytämään puolisoa kuljettamaan/tulemaan mukaan. Aina ei viitsi vaivata toista. (Nainen 55)

5.3 Kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden viestintä

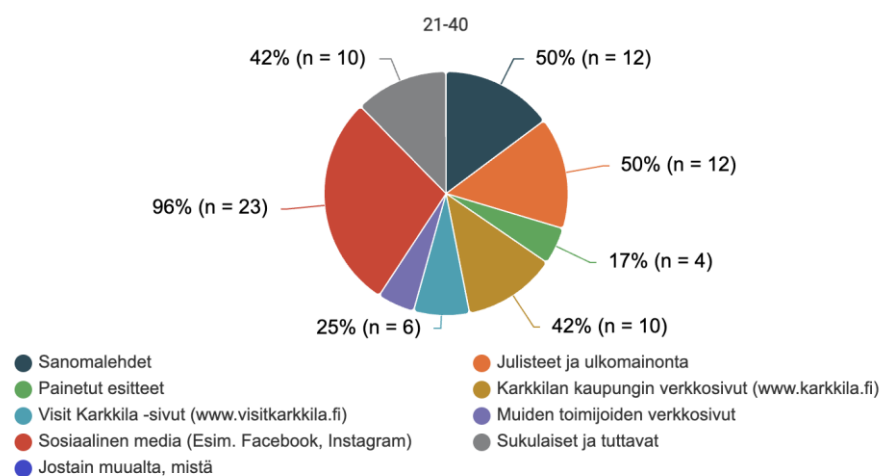
Tutkimuksen kannalta oleellista tietoa saadaan kysyttäessä, mistä kulttuuri- ja tapahtumapalveluista saadaan tietoa. Yli 80 % vastaajista kertoi, että saavat tietoa sosiaalisen median eri kanavilta, kuten Facebook ja Instagram. Seuraavaksi yleisin vastaus on ehkä yllättäen sanomalehdet,

joista tietoa saa kyselyn mukaan 67 % vastaajista. Kaupungin verkkosivut www.karkkila.fi nousee vastauksissa kolmannelle sijalle.

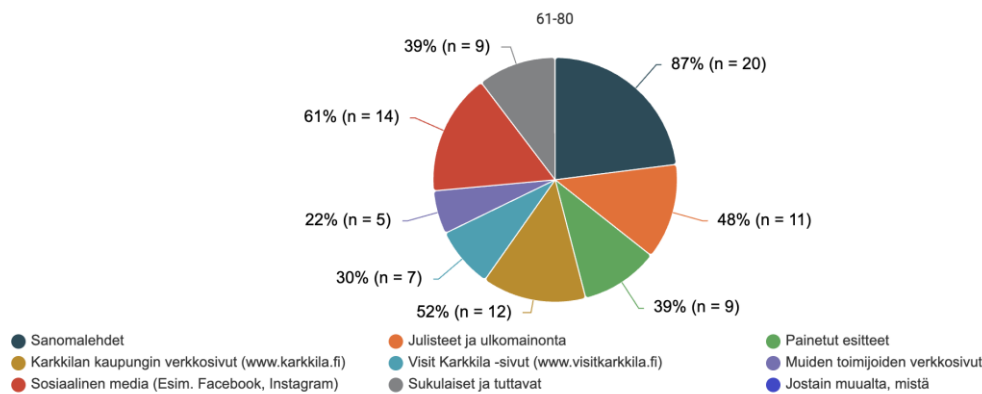
Kuvio 9: Mistä saat tietoa Karkkilan kulttuuri- ja tapahtumapalveluista.

Mielenkiintoista tämän opinnäytetyön kannalta on myös se, miten eri-ikäiset vastaajat ovat vastanneet tiedon hakemiseen liittyvään kysymykseen. Otan tarkasteluun kaksi ikäryhmää; 21–40-vuotiaat, sekä 61–80-vuotiaat.

Kuvio 10: 21–40-vuotiaiden tiedonsaanti Karkkilan kulttuuri- ja tapahtumapalveluista.

21–40- vuotiaiden vastauksista käy ilmi, että suurin osa vastaajista etsii tietoa sosiaalisen median eri kanavilta. 96 % vastaajista sanoo löytäneensä tietoa Facebookista tai Instagramista. Sanomalehti nousee toiselle sijalle yhdessä julisteiden ja ulkomainonnan kanssa. Puolet vastanneista (50 %) sanoo löytäneensä tietoa näistä kanavista. Julisteiden ja ulkomainonnan osuus on mielestäni verrattain suuri, joten tästä vastauksesta voidaan vetää johtopäätöksiä ajatellen viestinnän kohdentamista jatkossa.

Kuvio 11: 61–80-vuotiaiden tiedonsaanti Karkkilan kulttuuri- ja tapahtumapalveluista.

61–80-vuotiaiden vastauksia tarkasteltaessa huomataan, että sanomalehti nousee vastaajien keskuudessa suosituimmaksi tiedonsaantikanavaksi. Vastaajista 87 % kertoi, että saa tietoa paikallislehdistä. Toiseksi suosituin vastausvaihtoehto on sosiaalinen media (61 %) ja kolmanneksi tässä ikäryhmässä yltyä verkkosivu www.visitkarkkila.fi (30 %).

Tutkimuksen kannalta tärkeää tietoa saadaan, kun tarkastellaan vastauksia kysymykseen ”Miten tiedonsaantia kulttuuripalveluista ja -tapahtumista voisi kehittää?”. Avoimista vastauksista on luettavissa, että viestinnässä on vastaajien mielestä sekavuutta, tiedonsaanti jää usein myöhäiseksi ja tieto on hajanaista.

Isommat ilmoitukset paikallislehdessä Karkkilalainen. Mainonta pitäisi myös osata ajoittaa oikein. Jos tapahtuma on lauantaina ei riitä, että lehdessä mainostaa samalla viikolla, sillä silloin tieto tulee liian myöhään. Myös esim. Rautapäivien mainos tuli itse tapahtumaviikolla, ja tällöin oli jo lyöty lukkoon muuta ohjelmaa. (Eläkeläinen 67)

Tapahtuman järjestäjät ilmoittaisivat tapahtumat Karkkilan kaupungin tapahtumakalenteriin. (Nainen 23)

www.sivuilla ajoissa infoa. Esimerkiksi aukiolot jne. noin kk ennen. Tänä vuonna esimerkiksi kesäkuun aukioloja ei ollut 30.5. mennessä edes näkyvillä. Eikö ole

palkattuna omaa verkkosivujen päivittäjää tms., jonka työhön se kuuluu. Kesäasukkaat eivät voi tehdä hyvissä ajoin lomasuunnitelmia, joihin kohteiden käynti kuuluisi. (Mies 45)

Julisteiden ja ulkomainonnan suosio oli kyselyyn vastanneiden keskuudessa suuri. Avoimissa vastauksissa käy ilmi, että ilmoitustaulujen huono kunto estää tiedon saantia. Myös liika tieto ilmoitustauluilla on negatiivisesti tiedon hakemiseen vaikuttava seikka.

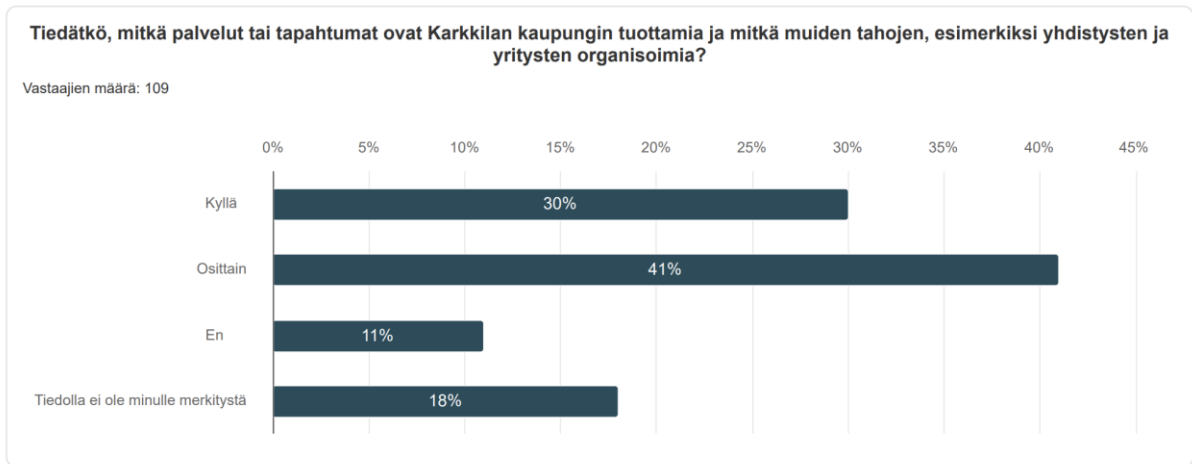
Eri kaupunginosissa olevat ilmeisesti kaupungin aikoinaan pystyttämät ilmoitustaulut ovat harmillisen huonossa kunnossa. Ne tulisi päivittää kuntoon tai poistaa turhat. Kauppojen ilmoitustaulut taas ovat liian täynnä kaikkea mainontaa, siksi ne jäävät lukematta. (Nainen 56)

Kaupungilla pitäisi olla enemmän hyvälle vilkkaille paikoille sijoitettuja näkyviä "Karkkilassa tapahtuu" ilmoitustauluja, joihin voi laittaa mainoksia tapahtumista. Tällä hetkellä sellaiset puuttuu esimerkiksi torilta ja puistosta. Myös koskireitin varrella ja ruukkialueella olisi hyvä olla, ja missä muualla nyt ihmisiä liikkuu. Jotkut ilmoitustaulut kuten Vattolassa, on suorastaan lahonneet niille sijoilleen. (Mies 56)

Yhteenvetona viestinnästä voidaan vastauksien perusteella sanoa, että ajantasainen, tarpeeksi aikaisin annettu info lisäisi kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden käyttöä. Tietoa tulisi voida hakea yhdestä paikasta. Tiedostettu ongelma kaupungilla onkin se, ettei yhden luukun palvelua tapahtumien ilmoittamiseen ole.

5.4 Kuinka hyvin kaupunkilaiset tuntevat kulttuuripalveluja?

Tämän opinnäytetyön tulosten kannalta tärkeää tietoa löytyy, kun tarkastellaan vastausta kysymykseen ”Tiedätkö, mitkä palvelut tai tapahtumat ovat Karkkilan kaupungin tuottamia ja mitkä muiden tahojen, esimerkiksi yhdistysten ja yritysten organisoimia?”

Kuvio 12: Tiedätkö, mitkä palvelut tai tapahtumat ovat Karkkilan kaupungin tuottamia ja mitkä muiden tahojen, esimerkiksi yhdistysten ja yritysten organisoimia?

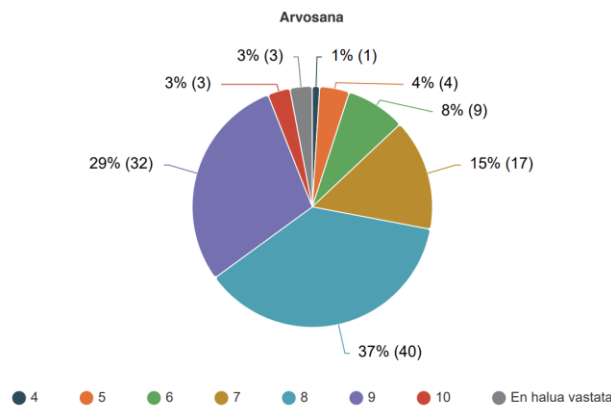
30 % vastaajista kertoi tietävänsä mitkä palvelut tai tapahtumat ovat Karkkilan kaupungin tuottamia, ja mitä muiden tahojen. Osittaista tietoa oli 41 %:lla vastaajista ja 11 % kertoi, ettei tietoa järjestävistä tahoista ole. 18 % vastaajista kertoi, että tiedolla ei ole heille merkitystä. Vastauksista voidaan päätellä, että Karkkilan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden organisointi on monelle vastaajista epäselvää, ja asiaa voisi selkeyttää. Tärkeää olisi myös se, että kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden järjestämisestä olisi tietoa saatavilla esimerkiksi niiden kanavien kautta, jotka tässä kyselyssä todettiin tehokkaimmiksi.

5.5 Asukkaiden tyytyväisyys kulttuuri- ja tapahtumapalveluihin.

Kysymykseen ”Kuinka tyytyväinen olet Karkkilan kulttuuritarjontaan yleisesti? Arvioi kulttuuripalveluita kouluarvosana-asteikolla 4–10. Voit halutessasi perustella vastausta tarkemmin”, vastattiin seuraavasti.

Kuinka tyytyväinen olet Karkkilan kulttuuritarjontaan yleisesti? Arvioi kulttuuripalveluja kouluarvosana-asteikolla 4–10. Voit halutessasi perustella vastaustasi tarkemmin.*

Vastaajien määrä: 109

Kuvio 13: Kuinka tyytyväinen olet Karkkilan kulttuuritarjontaan yleisesti? Arvioi kulttuuripalveluita kouluarvosana-asteikolla 4–10. Voit halutessasi perustella vastausta tarkemmin.

37 % vastaajista arvioi kulttuuritarjonnan arvosanalla kahdeksan. 29 % antoi arvosanaksi yhdeksän ja arvosana seitsemän sai 15 % vastauksista. Keskiarvoksi tuloksista saatiin 7,8. Avoimista vastauksista voidaan poimia perusteluja vastauksille.

Usein työväenopiston tutustumiskäynnit ja ikäihmisten luennot tapahtuvat päivällä, joten työssäkäyvä ei näihin voi osallistua. (Nainen 45)

Paljon monipuolista kulttuuritarjontaa. Mahtavat kaksi teatteria, jotka ovat laadukkaita; upeat tasokkaat esitykset. Musiikkia moneen eri makuun säännöllisesti tarjolla. Mahtavaa talkoomeininkiä myös tapahtumien järjestämiseksi. Aktiivista kulttuuri porukkaa. (Nainen 39)

Ajoissa infoa, jotta voi suunnitella omaa tuloaan, aikatauluaan niihin. (Mies 61)

Kaupunki itse ei tuota edes kohtuullista kulttuuritarjontaa. (Mies 45)

Parannettavaa olisi esim. ammattilaisten kuvataiteen ja klassisen musiikin saralla. (Nainen 56)

Vapaaehtoisvoimat vaikuttavat olevan avainasemassa tapahtumien suhteen. Iso kiitos siitä heille (Nainen 45)

Jos saisi itse vaikuttaa sisältöihin jollakin tapaa (Nainen 24)

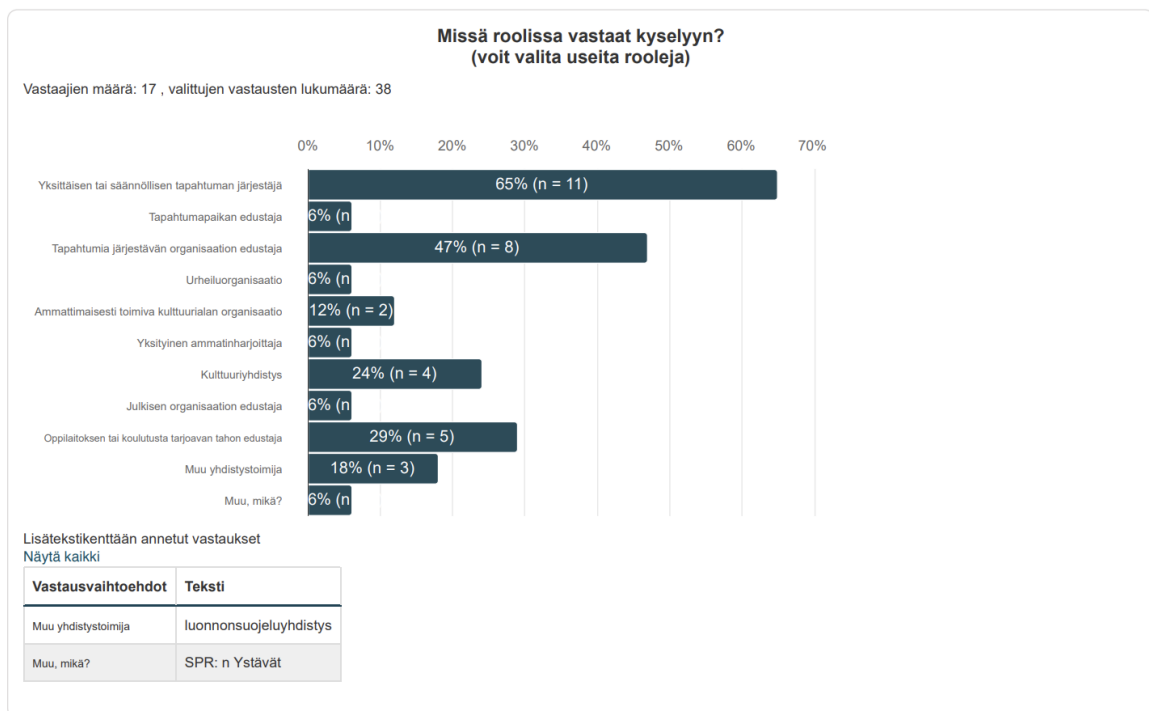
Minusta tarjonta on Karkkilan kokoiseksi pikkukaupungiksi erittäin hyvää ja jopa yllättävänkin tasokasta. Hienoa, että paikallisen kulttuuritarjonnan lisäksi myös yksityiset järjestäjät tuovat kaupunkiimme tasokkaita keikkoja ja konserteja yms.! (Nainen 41)

Vastauksista voidaan huomata, että Karkkilan kaupungin kulttuuritarjonta koetaan monipuoliseksi, vapaaehtoistoimintaa arvostetaan mutta toisaalta tiedotusta voitaisiin tehostaa. Myös osallistumista kulttuuripalveluiden kehittämiseen nostettiin kyselyjen vastauksissa tärkeäksi. Kyselyyn vastanneet nostivat esiin osallistuminen tärkeiden esimerkiksi kulttuuritarjonnan välittämisessä, resurssien kohdentamisessa ja eri-ikäisten kävijöiden tarpeiden huomioimisessa. Tätä asiaa voisi pohtia osallistuvan budjetoinnin lähtökohdista Karkkilan kaupunkiorganisaatiossa.

6 PALVELUIDEN TUOTTAJIEN NÄKEMYKSET

Toinen opinnäytetyön kyselyistä oli kohdennettu Karkkilassa kulttuuri- ja tapahtumapalveluita järjestäville tahoille. Kysely laadittiin yhteistyössä Karkkilan kaupungin edustajan kanssa ensimmäisen kyselyn tulosten perusteella. Kysely oli avoinna 9.10. –31.10.2023. Siihen vastaaminen tapahtui julkisen nettilinkin kautta. Vastaajien määrä oli kyselyssä 17. Kysely piti sisälleen 23 kysymystä, joista osa oli monivalintoja ja osa kysymyksistä antoi vastaajille mahdollisuuden kertoa ajatuksistaan omin sanoin. Kyselyn analysointiin valikoin tutkimuksen kannalta tärkeimmän vastaukset ja pyrin selvittämään, minkälaisia haasteita kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden järjestäjät kohtaavat.

6.1 Kyselyyn vastanneiden rooli

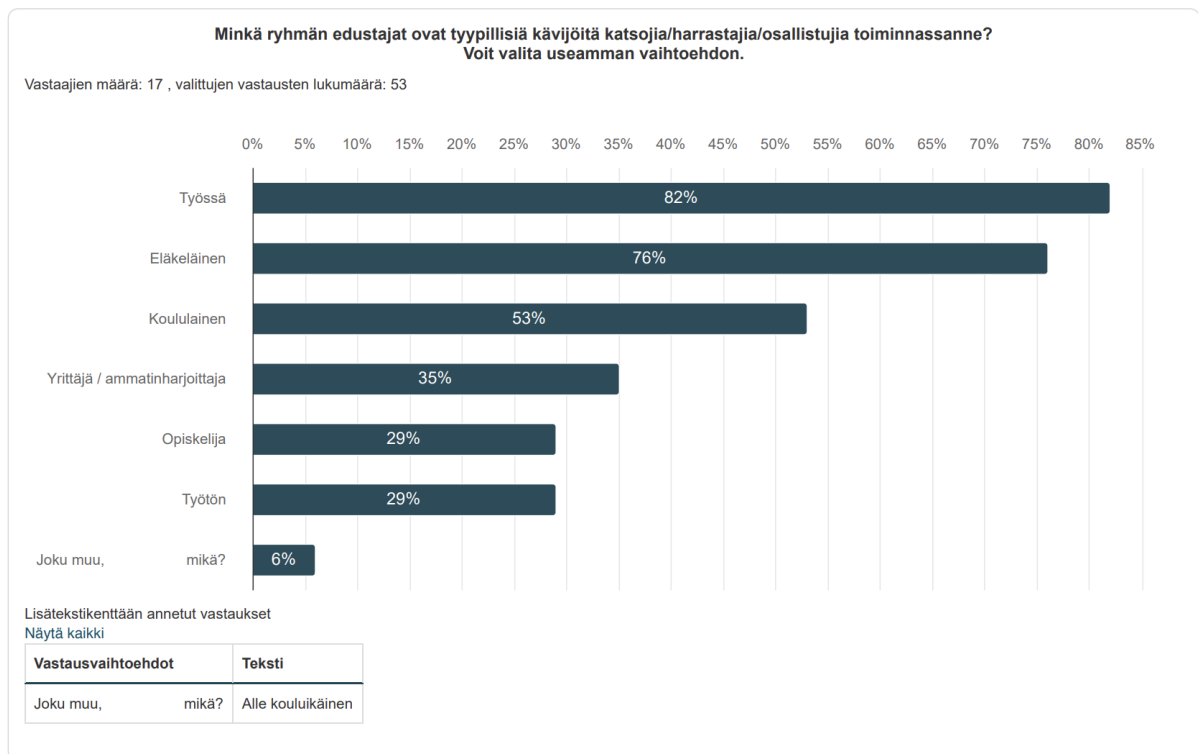

Kuvio 14: Kyselyyn vastanneiden organisaatiot.

Kun tarkastellaan sitä, mistä roolista kyselyyn on vastattu, saadaan seuraavia tietoja. 65 % vastanneista kertoi, että järjestävät yksittäisen tai säännöllisen tapahtuman. 47 % vastauksista tuli suoraan tapahtumia järjestävän organisaation edustajalta ja 29 % vastaajista edusti oppilaitosta tai koulua. Vastaajia oli ennakkoon annettujen vaihtoehtojen lisäksi luonnonsuojeluyhdistyksestä sekä SPR:stä.

6.2 Järjestettävien tilaisuuksien määrä ja yleisö määrä

Kyselyssä kartoitettiin Karkkilassa järjestettävien tilaisuuksien määrää ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrää. Tapahtumia järjestettiin kyselyyn vastanneiden 17 toimijan taholta 219 kappaletta ja kävijöitä näissä tapahtumissa oli vuositasolla keskimäärin hiukan alle 30 000 henkilöä. Näistä alle 18-vuotiaita kävijöitä on 6500 henkilöä.

Kuvio 15: Karkkilassa tapahtumissa kävijöiden elämäntilanne.

Kyselyssä kartoitettiin Karkkilassa järjestettävien tapahtumien kävijöiden elämäntilannetta. 82 % vastaajista kertoi olevansa työssäkäyviä, 76 % kävijöistä oli eläkeläisiä ja 54 % koululaisia. Opiskelijoiden ja työttömien osuus oli vastaajien mukaan 29 %.

Suosituimpia tapahtumien järjestämispaikkoja oli kyselyyn vastanneiden keskuudessa Kansankulma. 41 % vastanneista kertoi järjestävänsä toimintaan Kansankulmassa. Seuraavaksi suosituin tapahtumien järjestämispaikka oli Karkkilasali (35 %) ja kolmanneksi eniten tapahtumia on vastanneiden keskuudessa järjestetty museokahvila Pakarissa (29 %). Avoimissa vastausvaihtoehdoissa oli lisäksi nostettu esiin lähimetsät, Opistotalo, kutomo, Högforsin päiväkot, palvelukeskus sekä kirjastogalleria.

Kysymykseen ”onko sinulla tai organisaatiollasi toimintanne soveltuvat tarkoituksenmukaiset tilat tai mahdollisuus sopivien tilojen käyttöön? (0= ei soveltuvia tiloja 10= erittäin sopivat

tilat)” vastauksien keskiarvoksi saatiin 7,2. Voidaan siis sanoa, että suuri osa kyselyyn vastanneista on tyytyväisiä käytettävissä oleviin tiloihin. Jatkokysymykseen ”Millaisia kulttuuri- tai tapahtumatiloja tai niihin liittyvää Karkkilasta puuttuu? Mitä voisi vielä kehittää?” vastattiin seuraavilla avoimilla vastauksilla.

Esiintymistiloja kaipaillaan myös pienemmille tapahtumille kuin Karkkilasalin tapahtumille. Kaikki pienemmät tilat vaativat suurta soveltamista (lava, katsomo, äänentoisto pitää rakentaa esimerkiksi). Nyhkälän jättiläisenportaat ovat hankala käyttää, koska kaikki koulun käyttäjät kulkevat portaiden ohi (ja lavalla on paljon tavaraa). (Nainen 45)

Kamarimusiikille olisi Museokahvila Pakarilla hyvät tilat. Kelvollinen flyygeli puuttuu. (Mies 61)

Nuorille kokoontumistiloja (Nainen 16)

Karkkilasalissa on esitysten taltiointiin hyvin soveltuvat laitteet, mutta niille ei ole ammattimaista käyttäjää. (Mies 38)

Toimiva sali 20–50 hengen tila koulutuksia ja luentotilaisuuksia varten. (Nainen 29)

6.3 Kaupungin varausjärjestelmät ja tilojen toimivuus

Kyselyssä kartoitettiin Kaupungin tilojen varausjärjestelmän toimivuutta. Kysymykseen ”Tapahtuma- ja kulttuuripaikkojen löytäminen ja varaaminen on kaupungissani helppoa (0= täysin eri mieltä 10= täysin samaa mieltä)” vastausten keskiarvo oli 6.7. Avoimissa vastauksissa kyselyyn vastanneet saivat halutessaan antaa kehitysehdotuksia vastaamalla kysymykseen ”Kuinka kaupungin omistamien tapahtuma- ja kulttuuripaikkojen varaamista tai tilojen käyttökävyyttä voisi kehittää?”. Avoimista vastauksista poimin tähän tämän opinnäytetyön kannalta oleelliset vastaukset.

Varaaminen keskitetysti yhden henkilön kautta ja tähän ollaan nyt siirtymässä. Monet tilat vaativat peruskorjausta ja erityisesti esteettömyyden ja saavutettavuuden huomioimista. Esteettömyys ei ole pelkästään rakenteellista vaan myös toimintatapoihin liittyvää. Esimerkiksi on kohtuutonta laittaa iäkkäitä ihmisiä kurkottelemaan sinisiä suojatossuja jalkineiden päälle tai poistamaan jalkineita, kun vaikkapa Nyhkälän koulun jättiläisen portaita käytetään tapahtumapaikkana. Tästä syystä monet alakoulujen tilat eivät sovellu iäkkäille tai liikuntarajoitteisille. (Nainen 51)

Tilojen varaustilanteen näkeminen. Mahdollisuus tehdä varaus sähköisen varausjärjestelmän kautta. (Nainen 36)

Olisi hyvä, jos olisi "yhden luukun periaate" eli että tiloja voisi varata yhdestä paikasta. Tätä ollaan kyllä juuri kehittämässä. (Nainen 34)

Karkkilasalin varaus tapahtuu tällä hetkellä ilta-aikoja koskien kulttuurisihteeriltä ja päivä aikaa koskien yhteiskoulun toimistosta. Yhteydessä saa siis olla useampaan paikkaan, jos tarvitsee iltavarausta ja päivävarausta. Tämä ehkä aika toimija koh- tainen ongelma. (Nainen 35)

Palveluiden toimivuudesta kyselyssä haluttiin tietää enemmän digitaalisten palveluiden toimi- vuudesta. Kysymyksen ”Kulttuuria ja tapahtumia tukevat digitaaliset palvelut vastaavat tarpei- tani (esim. tapahtumakalenterit, lupapalvelut, tilavarauspalvelut) (0= täysin eri mieltä 10= täy- sin samaa mieltä)” vastausten keskiarvoksi tuli kyselyyn vastanneiden keskuudessa 6,9 eli hiu- kan yli keskitason.

6.4 Yhteistyö ja viestintä Karkkilan kaupunkiorganisaation kanssa

Yhteistyöstä tapahtumia järjestävien tahojen ja Karkkilan kaupunkiorganisaation välillä kysyt- tiin kysymyksessä, ”Kuinka tiiviisti teet/ edustamasi yhteisö tekee yhteistyötä Karkkilan kau- pungin kanssa? (0= ei lainkaan yhteistyötä 10=erittäin tiivistä yhteistyötä)”. Vastauksien kes- kiarvoksi saatiin 7,0, eli yhteistyötä oli jonkin verran. Yhteistyön laatua arvoitiin kysymyksessä ”Yhteistyö ja asiointi kaupungin kanssa vastaa tarpeitani (0= ei vastaa ollenkaan 10= vastaa täydellisesti)”. Tässä kysymyksessä vastausten keskiarvoksi saatiin 8,0. Eli yhteistyö koetaan vastanneiden keskuudessa suhteellisen hyväksi. Lisäkysymykseen ”Miten kuvaisit yhteistyön onnistumista kaupungin kanssa toiminnassanne?” vastaajat saivat vastata avoimilla vastauk- silla. Seuraavassa muutama tämän opinnäytetyön kannalta tärkeä vastaus.

Kaupungin tuki yhdistyksen toiminnalle on ollut elintärkeää. Yhteistyö kaupungin henkilöstön kanssa on toiminut erittäin hyvin. Tukemisen muotoja voisi edelleen lisätä. (Nainen 45)

Yhteydenottoihin vastaaminen on heikkoa johtuen kaupungin henkilöstötilanteesta ehkä kyseessä on myös asenne. (Nainen 38)

Kysymyksessä ”Miten kuvailisit haasteita, joita sinä / edustamasi yhteisö toiminnassamme koh- taatte?” haluttiin tietää, minkälaisia ongelmia vastaajilla on ollut tapahtumien järjestämisen kanssa Karkkilassa. Vastauksista selviää, että resurssien puute on yksi tapahtumien järjestä- mistä vaikeuttava tekijä. Taloudellisten riskien otto pelottaa järjestäjiä. Tämän lisäksi yhtey- denotot eri tahojen välillä ovat viivästyneet, viestintä on hidasta ja osittain toimimatonta. Myös viestintään toivotaan läpinäkyvyyttä ja selkeyttä.

Tapahtumien rahoitus ja riskit, jotka pahimmassa tapauksessa kaatuvat yhdistyksen hallituksen jäsenten maksettaviksi. (Mies 45)

Pienillä resursseilla toteutamme lähinnä pakolliset lakisääteiset palvelut ja näihin liittyvät tapahtumat. Lähdemme mielellään mukaan muiden toimijoiden tapahtumiin. (Nainen 41)

Esimerkiksi juuri nyt olemme yrittäneet saada yhtä viranhaltijaa kiinni useampaan otteeseen siinä onnistumatta. Vastaamattomuus hidastaa ja hankaloittaa kovasti prosessin etenemistä. (Nainen 38)

Ymmärrys toimintaamme ja taiteen perusopetusta kohtaa on osalla kaupungin edustajista melko vähäistä, ja tämä on aiheuttanut väärin käsityksiä ja väärän tiedon leviämistä. Lisäksi tietoa on haastavaa saada meitä koskevista asioista. (Mies 51)

Minkä tahojen kanssa kaupunki solmii yhteistyösopimuksia ja milloin rahoitus tulee Vaplan kautta tapahtumille. Näiden kahden seikan välinen rajapinta on epäselvä minulle. (Nainen 54)

Yleisömäärät ovat jääneet pieniksi, kaupungilta voisi ehkä toivoa apua mainontaan ja vastaavaan. (Nainen 38)

Kysymys ”Kuinka kaupungin tapahtumakalenteria ja viestintää voisi kehittää?” on tämän opinäytetyön kannalta oleellinen kysymys. Sillä haluttiin saada tietää Karkkilassa tapahtumia ja kulttuuria järjestävien tahojen ajatuksia siitä, kuinka kaupunkiorganisaatio voisi parhaiten tukea heitä. Kysymykseen saatiin seuraavia vastauksia.

Myös kaupungin kanavia voisi enemmän käyttää kolmannen sektorin mainontaan ja tapahtumien infoon, koska kaupunki mainitsee jatkuvasti paikkakunnan etuna, arvona ja vetovoimatekijänä kulttuuritapahtumat ja aktiivisen kulttuurielämän. (Nainen 34)

Tapahtuman järjestäjällä pitäisi olla oikeus muokata jo kertaalleen hyväksytyä tapahtumailmoitusta ilman välikäsiä. (Nainen 45)

Voisi satsata rahallisesti enemmän, jotta näkyvyys olisi parempi myös kaupungin rajojen ulkopuolella. (Mies 38)

Yhteenvetona kyselystä voidaan sanoa, että Karkkilan kaupunkiorganisaatio saa kyselyyn vastanneiden keskuudessa paljon positiivista palautetta. Vastaajat kertoivat, että heidän mielestään kulttuuripalvelut Karkkilassa ovat kehittyneet ja Karkkilan kaupunki on hyvä ja ennakkoluuloton yhteistyökumppani. Eniten negatiivista palautetta tulee ajoittain sekavasta viestinnästä, tapahtumien päällekkäisyyksistä ja digitaalisten palveluiden jäykkyydestä.

7 KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selkeyttää Karkkilan kaupungissa toimivien kulttuuritoimijoiden yhteistyötä sekä kartoittaa mallia, josta kaupunkiorganisaation tarjoama apu erilaisille kulttuuri- ja tapahtumatuottajille olisi helposti saatavilla. Toisena tavoitteena on saada tärkeää tietoa Karkkilan asukkaiden osallistumisesta erilaisiin kulttuuritapahtumiin ja harrastuksiin. Tämän lisäksi opinnäytetyön tavoitteena on saada tietoa siitä, mitä tapahtumia Karkkilasta asukkaiden mielestä puuttuu. Tässä luvussa esittelen aineistoista syntyneiden huomioiden kautta, minkälaisia toimenpiteitä voitaisiin ottaa käyttöön, jotta Karkkilassa tapahtuma- ja kulttuuripalveluiden järjestäminen ja niihin osallistuminen helpottuisi, ja kävijämäärät saataisiin nousuun. Samalla esittelen muutamia kehitysehdotuksia, joita Karkkilan kaupunkiorganisaatio voisi pohtia ja mahdollisesti ottaa käyttöön.

Tässä opinnäytetyössä tehdyt kyselyt tuottivat arvokasta tietoa Karkkilan kaupunkiorganisaatiolle ihmisten kulttuurikäyttäytymisestä. Asukkailla suunnatun kyselyn tuloksia voidaan käyttää suunniteltaessa eri-ikäisille tapahtumia. Tietoja voidaan hyödyntää yleisesti kulttuuripalveluissa tapahtumia järjestettäessä, joten kyselystä saatu hyöty on moninainen. Kysely, joka oli suunnattu Karkkilassa tapahtumia järjestäville tahoilla, antaa tietoa Karkkilan kaupungille niistä haasteista, joita esimerkiksi kolmannen sektorin toimijat kohtaavat. Tieto on arvokasta, koska laissa määritellään kunnan tehtävät kulttuurin järjestäjänä. Laissa sanotaan, että kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, 2019/ 166,1§). Kulttuuritoiminnan järjestämisessä on kolmannen sektorin toimijat vahvassa roolissa, joten yhteistyö kaupunkiorganisaation kanssa tulisi olla mahdollisimman saumatonta.

Tämän opinnäytetyön kannalta oleellisia dokumentteja olivat Karkkilan kaupungin strategia, Karkkilan kaupungin tilinpäätökset ja toimintakertomukset. Tämän lisäksi dokumenttianalyysissä tutustuin esimerkiksi Karkkilan kaupungin www-sivuihin ja erilaisiin viestintäkanaviin, kuten esimerkiksi Karkkilan kaupungin tapahtumakalenteri. Päädyin etsimään toistuvia teemoja ja ryhmittelemään aineistosta esiin tulleita teemoja tämän opinnäytetyön tutkimuskysymysten kannalta oleellisiin ryhmiin. Aineistojen ryhmittelyn jälkeen aloin tulkitsemaan ja tunnistamaan toistuvia teemoja sekä tarkastelemaan aineistoja kriittisesti. Analyysi ei vielä itsessään ole tulkintaa, vaan tulkintaosuuden jätän opinnäytetyön loppuvaiheeseen. Vaikka tulkinta

ulottuu kehitettävän asian loppupäähän, käytetään sitä kuitenkin tutkimuksen kaikissa vaiheissa. (Ojasalo ym. 2015, 144)

Karkkilan kaupungin strategiaa ja muita dokumentteja tarkastellessa huomasin, että dokumentit sisältävä paljon taulukoiteja, joiden selittäminen on jäänyt vähäiselle huomiolle. Tämä antaa lukijalle luvan omaan tulkintaan, joka saattaa luoda epäselvän lopputuloksen. Saman huomion epäselkeydestä huomasin tutkiessani Karkkilan kaupungin www-sivuja. Verkkosivusto tarjoaa kunnalle kanavan ajantasaiseen ja kustannustehokkaaseen tiedonvälitykseen ja vuorovaikutukseen niin kuntalaisten kuin muidenkin sidosryhmien kanssa. Verkkopalvelu on kunnan käyntikortti ja monelle verkkosivun kävijälle tutumpi paikka kuin kunnan- tai kaupungintalo. Useat kunnat ovatkin linjanneet verkkotiedottamisen yhdeksi keskeisimmäksi tiedottamisen välineeksi. (Kuntaliitto 2010, 9) Informaation etsiminen Karkkilan kaupungin www-sivuilta oli haasteellista, ja monet tiedot olivat vanhentuneita tai monen erillisen polun takana. Värimaailmaltaan sivut olivat tummat, ja vaikeasti luettavissa. Karkkilan kaupungin kannalta tärkeä tapahtumakalenteri on erillisen linkin takana, ja tästä syystä sen löytyminen oli myös haasteellista. Kaupungin näkökulmasta tapahtumakalenterin käyttö on ongelmallista myös siitä syystä, että siellä ei ole sallittua mainostaa ulkopuolisten yritysten tilaisuuksia. Tämä linjaus on tehty sen jälkeen, kun Karkkilan kaupungin edustaja oli yhteydessä Kuntaliiton edustajaan, ja sieltä ohjeistettiin, että tapahtumakalenterissa ei tulisi markkinoida yritystoimintaa. Kuntaliiton mukaan kunnan viranomaistoiminnan yhteydessä yritysten markkinointi tai mainostaminen ei ole sallittua, olipa sitten kyseessä verkkomainoksista, yritysten tapahtumien edistämisestä tai muusta markkinoinnista. Varsinkin Karkkilan kaupungin kokoisessa pienessä kaupungissa on kuitenkin mahdotonta jättää kaikki yritystoiminta tapahtumakalenterin ulkopuolelle ja tästä syystä tapahtumakalenterista löytyy yritystoiminnaksi luokiteltavia ilmoituksia.

Yhteenvetona voidaan nostaa esiin **tiedon saatavuus ja sen merkitys**. Suurin syy siihen, ettei kulttuuri- ja tapahtumapalveluita käytetä, on tiedon puute. Tämä on luettavissa molempien kyselyiden vastauksista sekä kulttuuripalveluiden käyttäjien, että palveluita tarjoavien. Kaupungin hallintosääntöön on kirjattu, että viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet (Karkkilan kaupungin hallintosääntö 2021).

Karkkilan kaupungissa tietoa jaetaan monesta paikasta, jolloin oleellisia asioita jää huomaamatta. Karkkilan kaupungista puuttuu ”yhden luukun malli” josta voisi käydä katsomassa kult-

tuuri- ja tapahtumapalveluiden tarjontaa. Kun kaikki tieto olisi saatavilla yhdestä paikasta, helpottaisi se kävijöiden tiedon etsimistä. Tämän lisäksi olisi hyvä pohtia sitä, voisivat **kulttuuri-palvelut olla osana elinkeinopalveluita**. Tätä puoltaisi se seikka, että matkailu olisi saman palvelualueen alla, ja yhteistyö olisi helpompaa. Matkailu tuottaa kulttuurille asiakkaita ja päinvastoin. Tässä yhteistyössä hyötyisivät molemmat osapuolet.

Osallistuvan budjetoinnin pilotointi ensin yleisesti Karkkilan kaupungissa voisi luoda pohjan sille, että kulttuuripalveluissa voitaisiin kokeilla sen toimivuutta. Jos osallistuva budjetointi otetaan käyttöön suoraan kulttuuripalveluille, on vaarana, että asukkaat eivät osaa kohdentaa sitä kulttuuriin, vaan lopputulokseen voi vaikuttaa asukkaiden halu vaikuttaa laajemmin kaupungin asioihin. Osallistuvan budjetoinnin olisi hyvä tulla tästä syystä käyttöön vaiheittain.

Tämän opinnäytetyön tuloksia on käytetty Karkkilan kaupungin organisaatiossa jo ennen, kun opinnäytetyö on valmistunut. Kyselytuloksia on käytetty tietopohjana kulttuuripalveluiden talouden ja toiminnan suunnittelussa. Tuloksia käytettiin esimerkiksi vuoden 2024 talousarvion valmisteluprosessissa ja määriteltäessä yksikkökohtaisia tavoitteita. Tämän lisäksi tuloksista poimittiin osia viestintäohjeistuksien valmisteluihin ja muihin kaupungin sisäisten käytäntöjen valmisteluihin. Lisäksi tutkimuksen tuloksia, kuten kyselyn tuloksiakin on jo pyritty hyödyntämään syötteenä kaupunkiorganisaation kehittämisessä, esimerkiksi toimialarakenteen mahdollisissa muutoksissa ja tehtäväkuvien kehittämisessä.

Aineiston perusteella seuraavat askeleet Karkkilan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden kehittämiseksi ovat voisivat olla

1. Tapahtumien koordinointi yhdestä paikasta eli ns. yhden luukun malli. Tämän mallin käyttöönotto selkeyttäisi viestintää ja auttaisi palveluiden tuottajia ja käyttäjiä löytämään avun ongelmiin helposti.
2. Viestinnän selkeyttämistä kaikilla sektoreilla hyödyntää monipuolisesti kaikkia. Viestinnän epäselvyys nousi kyselytuloksissa suurimmaksi haasteeksi, johon Karkkilassa tulisi erityisesti keskittyä.
3. Viestinnän keskittämistä tehokkaimpiin kanaviin, jotka tutkimuksen mukaan olivat sosiaalinen media, paikallislehdet, verkkosivut ja ilmoitustaulut. Viestinnän keskittämisen hyödyt ovat kiistattomat. Selkeät linjaukset viestinnässä helpottavat viestinnän tekijöitä ja täten myös viestinnän vastaanottajia.

4. Karkkilan kaupungin organisaation sisäiset muutokset niin, että matkailu ja kulttuuripalvelut olisivat saman toimialan alla. Tämän suuren muutoksen hyödyt näkyvät tulevaisuudessa sekä taloudellisena hyötynä, että palveluiden paranemisena.

5. Toimintaedellytysten turvaaminen kolmannelle sektorille, konkreettiset resurssit (avustukset, kohtuuhintaiset tilat ym.) ja vuorovaikutus. Kolmannen sektorin toimijat ovat Karkkilan kaupungissa tärkeitä kulttuurielämän kannattelijoita. Heidän arvostamisensa ja tukeminen luovat edellytykset kulttuurielämän jatkuvuudelle ja kehittymiselle.

6. Kaupunkiorganisaation avoimuus, kaupunkilaisten aktiivinen osallistaminen, sisältöjen ja osallistumisen esteettömyys. Kaupunkiorganisaatioon tyytyväiset asukkaat ovat todennäköisemmin pitkäaikaisia asukkaita, jotka haluavat kehittää asuinpaikkansa toimintaa.

Yllälueteltujen kehittämiskohtien saavuttamiseksi tarvitaan yhteistyötä eri toimijoiden välillä, avointa viestintää, resurssien kohdentamista sekä vanhojen rakenteiden rikkomista. Osallistuvan budjetoinnin ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien pohtiminen olisi myös hyvä ottaa organisaation sisällä keskusteluun. Vaikka kyselytutkimuksen tuloksissa ei osallistuva budjetointi noussut erityisemmin esille, on se yksi tärkeä osallisuuden ja vaikuttamisen muoto, jota organisaatio voisi mahdollisuuksien mukaan hyödyntää ensin kaupungissa yleisellä tasolla, ja sen jälkeen kulttuuripalveluiden kehittämisessä.

8 POHDINTA

Kehittämistyöni vastasi alussa asetettuihin tavoitteisiin kattavasti. Opinnäytetyön tavoitteena oli selkeyttää Karkkilan kaupungissa toimivien kulttuuritoimijoiden yhteistyötä sekä kartoittaa mallia, josta kaupunkiorganisaation tarjoama apu erilaisille kulttuuri- ja tapahtumatuottajille olisi helposti saatavilla. Näihin tavoitteisiin pystyin saamaan vastauksia, joiden kautta annoin mielestäni kattavia kehitysehdotuksia tilaajaorganisaatiolle.

Tuloksista tehdyt päätelmät ja kehitysehdotukset osoittavat, että opinnäytetyö on lisännyt Karkkilan kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapalveluille tietoutta sekä asiakkaiden kulttuurikäyttämistä, että kolmannen sektorin toimijoiden haasteista ja kehitettävistä teemoista. Tutkimustuloksia voidaan käyttää myös laajemmassa mittakaavassa esimerkiksi pienten paikkakuntien kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden kehittämisessä.

Jälkikäteen mietittynä kyselyssä olisi voinut kartoittaa vastaajien ajatuksia myös osallistuvasta budjetoinnista. Kyselyyn vastanneet nostivat esiin osallistuminen tärkeyden esimerkiksi kulttuuritarjonnan valitsemisessa, resurssien kohdentamisessa ja eri-ikäisten kävijöiden tarpeiden huomioimisessa, ja vaikka suoraa kysymystä osallistuvasta budjetoinnista ei ollutkaan, asia tuli esille kyselyn vastauksissa.

Tilaajaorganisaatio oli opinnäytetyön tekemisessä vahvasti mukana alusta lähtien. Pääsin osallistumaan kokouksiin, sain käyttöni paljon dokumentteja ja tilaajaorganisaation edustaja oli aina valmiina palavereihin ja puheluihin. Tämä auttoi omalta osaltaan työn valmistumisessa. Työstä saatuja tuloksia pystyttiin hyödyntämään jo ennen varsinaisen työn valmistumista ja opinnäytetyön tekeminen tuntui tämän takia mielekkäältä ja merkitykselliseltä.

Koen, että opinnäytetyöni tutkimuksena onnistui vastaamaan alussa laadittuihin tutkimuskysymyksiin. Tutkimukseni yhtenä tarkoituksena oli antaa Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluille ensikäden tietoa siitä, minkälaisia haasteita kulttuuripalveluiden käyttäjät ja toisaalta myös palveluiden tarjoajat kokevat. Tähän pyrin löytämään vastauksia kyselyiden, dokumenttianalyysin ja vertailun avulla. Mielestäni onnistuin antamaan tilaajaorganisaatiolle työkaluja, joiden avulla he voivat kehittää sekä kulttuuripalveluiden toimintaa, että koko kaupunkiorganisaation kehitystä. Uskon, että tämän opinnäytetyön vaikutukset näkyvät organisaatiossa tulevaisuudessa positiivisen kehityksen muodossa. Tuloksista tehdyt päätelmät osoittavat, että opinnäytetyö on jo nyt muuttanut ja lisännyt tietoa Karkkilan kaupunkiorganisaatiossa. Tämän lisäksi voidaan myös pohtia sitä, voidaanko tämän opinnäytetyön tuloksia käyttää laajemmin muiden kunta- ja

kaupunkiorganisaatioiden kehittämisessä. Uskoisin, että samankaltaisia haasteita on muissakin pienemmissä, ja isommissakin organisaatioissa. Opinnäytetyön kehittämissuosituksissa laadittu kuuden kohdan kehittämissuositus on käytettävissä sellaisenaan laajemminkin, ja uskon sen hyödyttävän kaupunki- ja kulttuuripalveluita sellaisenaan.

LÄHTEET

- Barbaton, Belinda & Sarpo, Antti 2020. Osallisuutta parhaimmillaan? Helsingin osallistuvan budjetoinnin tapahtumat osallisuuden kokemuksen vahvistajana. Humanstinen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 24.10.2023. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/337477/Barbato_Belinda%20ja%20Sarpo_Antti.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Cohen, Louis, Lawrence, Manion & Keith, Morrison 2000. Research Methods in Education. Lontoo: RoutledgeFalmer
- Halin, Jaana & Hellsten Kristiina ja Suominen Katja 2017. Turun kaupunki. Katsaus. ”Yhteistyöstä kumppanuudeksi- Turun kaupunki ja järjestöt hyvinvointia edistämässä”
- Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2010. Tutki ja Kirjoita. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Järvenpään kaupunki 2022. Järvenpään kaupungin hyvinvointikertomus vuodelta 2022. Viitattu 27.10.2023. <https://www.jarvenpaa.fi/files/c50f157dbafd68e0fb8b63ac788e18246175ae07/jarvenpaan-kaupungin-hyvinvointikertomus-vuodelta-2022.pdf>
- Järvenpään kaupunki 2023. Viitattu 24.10.2023. <https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/osallistu-ja-vaikuta/osallistuva-budjetointi>
- Järvenpään kaupunki 2023a. Viitattu 27.10.2023. <https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/jarvenpaastrategia-2030/osallistuminen-jarvenpaastrategiaan>
- Järvenpään kaupunkistrategia 2030. Viitattu 24.10.2023. <https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/jarvenpaastrategia-2030>
- Jämsén Perttu, Kaartinen Jaakko, Westinen Jussi & Turja Tuomo. Sitra 2022. Sitran selvityksiä 220 Demokraattiset osallistumismahdollisuudet Suomessa Kyselytutkimus kansalaisten ja päättäjien ajatuksista päätöksentekoon osallistumisesta ja demokratian tulevaisuuskuvista. Helsinki: PunaMusta Oy. 2022. Viitattu 30.12.2023. https://media.sitra.fi/app/uploads/2022/12/sitra_demokraattiset_osallistumismahdollisuudet_suomessa_13.9.2022.pdf
- Hirsjärvi-Ijäs Maria Jakonen Olli & Kanerva Anna et al. 2020. Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cupore. Kaupunkikehittäminen ja kulttuuripolitiikka - EspooCult-tutkimuksen loppuraportti. Viitattu 11.11.2023. <https://issuu.com/espoonkaupunki/docs/espoocult-tutkimus-loppuraportti>
- Karkkilan kaupungin hallintosääntö 2021. Voimaan 1.6.2021. Viitattu 16.2.2024. <https://www.karkkila.fi/Liitetiedostot/Hallinto/Hallintos%E4%E4nt%F6/Hallintos%E4%E4nt%F6%2001062021.pdf>

- Karkkilan kaupunkistrategia 2021a. Rautainen kotikaupunki Karkkilan kaupunkistrategia 2022–2025. Viitattu 23.9.2023. <https://www.karkkila.fi/Liitetiedostot/Suunnitelmat%20ja%20ohjelmat/Rautainen%20kotikaupunki%202022-2025%20valmis.pdf>
- Karkkilan kaupunkistrategia 2021b. Rautainen kotikaupunki Karkkilan kaupunkistrategia 2022–2025 puolivälitarkastelumuutokset. Viitattu 30.12.2023. <https://karkkilad10.oncloudos.com/kokous/2023226-11-3251.PDF>
- Konttinen, Esa 2015. Jyväskylän Yliopisto. Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos. Viitattu 27.10.2023. <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>
- Kuntalaki 410/2015. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>
- Kuntalaki 175/2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>
- Kuntaliitto 2017. Osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa. Suomen Kuntaliitto. Opas. Helsinki. Viitattu 30.12.2023. file:///Users/Pia/Downloads/1837-osallistuvabudjetointi_ebook-2017.pdf
- Kuntaliitto 2021. Pullinen, Meri 2021. Blogi. Viitattu 30.12.2023. Osallistuvan budjetoinnin arviointi hyödyttää kuntia ja tarjoaa mahdollisuuden oppia ja kehittyä. <https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2021/osallistuvan-budjetoinnin-arviointi-hyodyttaa-kuntia-ja-tarjoaa-mahdollisuuden-oppia-ja>
- Kuntaliitto 2021. Erityisasiantuntija Johanna Lindholm 14.12.2021 Täydentänyt asiantuntija Robin Lindberg 7.9.2022 Kuntaliiton ruotsinkielisten asioiden yksikkö. Viitattu 16.2.2024. Kuntien ja järjestöjen yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Sote-uudistuksen jälkeinen aika. <file:///Users/Pia/Downloads/2223-2022-10-hyte-julkaisu-2003-fi-2022.pdf>
- Kuntaliitto 2022. Kiema-Majanen, Eveliina. Blogi. 26.9.2022. Kestävä tulevaisuus sanoitetaan kaupungin strategioissa. Viitattu 14.10.2023. <https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2022/kestava-tulevaisuus-sanoitetaan-kaupunkien-strategioissa>
- Kuntaliitto 2010. Kuntien verkkoviestintäohje. Viitattu 28.10.2023. <https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Verkkoviestintaopas.pdf>
- Laki kuntien kulttuuritoiminnasta, 2019/ 166,1§. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>
- Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 2019/166, 2§) <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>
- Liminka 2023. Viitattu 24.10.2023. <https://www.liminka.fi/kunta-ja-hallinto/osallistuva-budjetointi/>
- Limingan kaupunkistrategia 2022–2025. Viitattu 16.2.2024. https://www.liminka.fi/wp-content/uploads/LIM_Kuntastartegia_2022-2025-1.pdf
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritakoski, Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Puusa Anu & Juuti Pauli. 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät.

- Siroja, Nana 2022. Lahden kaupungin osallistuvan budjetoinnin yhteiskehittämisen kehittäminen. Lahden ammattikorkeakoulu. Muotoiluinstituutti. Kokemus- ja palvelumuotoilu. Opinnäytetyö. Viitattu 24.10.2023. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/747307/Siroja_Nana.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- Tilastokeskus 2022a. Kuntien avainluvut. Viitattu 30.12.2023. <https://www.stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html#?active1=KU224&year=2023>
- Tilastokeskus 2022b. Kuntien avainluvut. Viitattu 30.12.2023. <https://www.stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html#?year=2023&active1=KU425>
- Tilastokeskus 2023c. Elinolotilasto. 31.12.2022. Viitattu 1.1.2024. <https://www.stat.fi/julkaisu/cl8mzlstn25710dukkk98mcas>
- Turun kaupunki 2023a. Viitattu 24.10.2023. https://www.turku.fi/uutinen/2023-08-08_nyt-se-totta-turkulaisia-yli-200000
- Turun kaupunki 2023b. Viitattu 24.10.2023. <https://asukasbudjetti.turku.fi/>
- Turun kaupunki 2023c. Kaupunkistrategia. Viitattu 27.10.2023. https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/turku_kaupunkistrategia.pdf
- Turun kaupunki 2023d. Strategiamittarit. Viitattu 27.10.2023. https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files/turun_kaupunki_strategiamittarit_saavutettava_2023.pdf
- Valtioneuvosto 2023. Kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030. Viitattu 30.12.2023. <https://kestavakehitys.fi/agenda-2030>
- Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV 2020. Osallistuva budjetointi siirtää päätösvaltaa kansalaisille- ja parhaimmillaan lisää hyvinvointia. Viitattu 30.12.2023. <https://www.vtv.fi/muut-artikkelit/osallistuva-budjetointi-siirtaa-paatosvaltaa-kansalaisille-ja-parhaimmillaan-lisaa-hyvinvointia/>

LIITTEET

Liite 1.

Kysely kulttuuripalveluiden käyttämisestä Karkkilassa

Karkkilan kaupunki kartoittaa kyselyllä Karkkilan kulttuuripalveluiden tuntemusta ja käyttöä. Kysely toteutetaan osana Karkkilan kaupungin tilaamaa opinnäytetyötä. Opinnäytetyön tekijä on Humanistisen ammattikorkeakoulun YAMK kulttuurituottajaopiskelija Pia Canth.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää asukkaiden palvelutarpeita sekä auttaa Karkkilan kaupunkia kehittämään kulttuuripalveluiden saavutettavuutta ja selkeyttämään palvelupolkuja.

Kysely on avoinna 5.7.-17.8.2023 ja siihen voivat vastata kaikki kaupunkilaiset, kesäasukkaat ja Karkkilan palveluja käyttävät. Kyselyn vastaukset annetaan anonymisti. Vastaaminen vie noin 10 minuuttia. Mikäli haluat vastata alaikäisen lapsesi puolesta, täytähän hänelle oman kyselyn.

1. Taustatiedot

A. Sukupuoli

- nainen
- mies
- muu

B. Ikä

- Alle kouluikäinen
- 7–15
- 16–20
- 21–30
- 31–40
- 41–50
- 51–70
- 71–80
- yli 80

C. Asuinpaikka

- Karkkila
- muu, mikä? _____

2. Olen käyttänyt seuraavia kulttuuripalveluita Karkkilassa aikavälillä 1.6.2021 – 31.5.2023

- Kansankulman toiminta ja tapahtumat
- kirjastopalvelut
- museopalvelut
- koulujen harrastekerhot
- Mikä harrastekerho: _____
- kulttuuritapahtumat
- yhdistysten / yritysten tarjoamat kulttuuripalvelut
- taiteen perusopetusta tarjoavat taidekoulut
- Mikä taidekoulu: _____
- työväenopisto
- yhdistysten / yritysten tarjoamat kulttuuripalvelut
- joku muu, mikä _____

3. Olen osallistunut seuraaviin tapahtumiin Karkkilassa aikavälillä 1.6.2021 – 31.5.2023.

- elokuvanäytökset
- festivaalit
-
- Karkkilan Rautapäivät
- konsertit / muut live-esiintymiset
- messut
- liikuntatapahtumat
- luennot ja keskustelutilaisuudet
- luontotapahtumat
- taidenäyttelyt
- teatterinäytökset
- tanssi- ja sirkusesitykset
- joku muu, mikä _____

4. Arvoin käyttäväni kulttuuripalveluita Karkkilassa?

- useita kertoja viikossa
- viikoittain
- noin kerran kuukaudessa
- muutaman kerran vuodessa
- noin kerran vuodessa
- harvemmin
- en ole koskaan käyttänyt kulttuuripalveluita Karkkilassa

5. Jos vastasit en ole koskaan käyttänyt, miksi et ole käyttänyt kulttuuripalveluita Karkkilassa

- en tiedä, mistä niitä löytäisin
- en ole kiinnostunut kulttuuripalveluista
- käytän kulttuuripalveluita muualla, kuin Karkkilassa
- joku muu syy, mikä _____

6. Olen osallistunut Karkkilasalissa tapahtumiin

- kyllä
- en
- en tiedä, mikä on Karkkilasali

7. Olen osallistunut Pakarissa järjestettyihin tapahtumiin

- kyllä
- en
- en tiedä, mikä on Pakari

8. Olen osallistunut Kansankulmassa järjestettyyn toimintaan tai tapahtumiin

- kyllä
- en
- en tiedä, mikä on Kansankulma
-

9. Minulla on Kaikukortti?

- kyllä
- ei
- en tiedä, mikä on kaikukortti

10. Minä tai joku perheestäni on osallistunut Elämyspolkuun

- kyllä
- ei
- en tiedä, mikä on Elämyspolku

11. Olisin kiinnostunut käyttämään seuraavanlaisia palveluita Karkkilassa?

- Kansankulma
- Karkkilan Rautapäivät
- kirjastopalvelut
- liikuntapalvelut
- museopalvelut
- taidekoulut
- työväenopisto
- yhdistysten ja yritysten tuottamat kulttuuripalvelut
- muu kulttuuriharrastus
- jotain muuta, mitä _____

12. Tiedän, mitkä palvelut tuottavat Karkkilan kaupungin kulttuuripalvelut ja mitkä ovat muiden tahojen organisoimia

- kyllä
- en
- tämän tieto ei ole minulle tärkeä

13. Jos tarvitsen tietoa kulttuuripalveluista, tiedän minkä tahon puoleen kääntyä

- kyllä
- en

14. Olen saanut tietoa kulttuuripalveluista pääasiallisesti

- printtimedia
- Facebook mistä ryhmästä tai sivuilta _____
- Instagram
- kaupungin kotisivut
- Visit Karkkila
- ilmoitustaulut
- ottamalla yhteyttä puhelimitse, mille taholle _____
- lähettämällä sähköpostia, mille taholle _____
- jotenkin muuten, miten _____

15. Miten tiedonsaantia kulttuuripalveluista ja tapahtumista voisi kehittää?

16. Onko sinulla toiveita, ajatuksia tai ideoita kulttuuripalveluiden järjestämisen suhteen?

Liite 2.

Karkkilan kaupunki kartoitti kesällä 2023 kyselyllä Karkkilan kulttuuripalveluiden tuntemusta ja käyttöä. Kysely toteutettiin osana kaupungin tilaamaa opinnäytetyötä, jonka tekijä on Humanistisen ammattikorkeakoulun YAMK kulttuurituottajaopiskelija Pia Canth. Työn tarkoituksena on selvittää asukkaiden palvelutarpeita sekä auttaa Karkkilan kaupunkia kehittämään kulttuuripalveluiden saavutettavuutta ja selkeyttämään palvelupolkuja.

Kysely oli avoinna 5.7.-17.8.2023 ja siihen saivat vastata kaikki kaupunkilaiset, kesäasukkaat ja Karkkilan palveluja käyttävät. Vastausten (109 kpl) pohjalta on laadittu jatkokysely tapahtumien järjestäjille ja tapahtumatilojen ylläpitäjille. Kyselyn tuloksia hyödynnetään sekä opinnäytetyössä että kaupungin organisaation kehittämisessä.

Kysely toteutetaan osana kaupungin tilaamaa opinnäytetyötä, jonka tekijä on Humanistisen ammattikorkeakoulun YAMK kulttuurituottajaopiskelija Pia Canth. Työn tarkoituksena on selvittää asukkaiden palvelutarpeita sekä auttaa Karkkilan kaupunkia kehittämään kulttuuripalveluiden saavutettavuutta ja selkeyttämään palvelupolkuja. Kyselyn tuloksia hyödynnetään sekä opinnäytetyössä että kaupungin organisaation kehittämisessä.

1. Missä roolissa vastaat kyselyyn (voit valita useita rooleja)

- Yksittäisen tai säännöllisen tapahtuman järjestäjä
- Tapahtumapaikan edustaja
- Tapahtumia järjestävän organisaation edustaja
- Urheiluorganisaatio
- Ammattimaisesti toimiva kulttuurialan organisaatio
- Yksityinen ammatinharjoittaja
- Kulttuuriyhdistys
- Julkisen organisaation edustaja
- Oppilaitoksen tai koulutusta tarjoavan tahon edustaja
- Muu yhdistystoimija _____

2. Kuinka monta tilaisuutta / tapahtumaa järjestät/järjestätte vuosittain?

Arvioitu määrä _____

3. Kuinka monta katsojaa/harrastajaa/osallistujaa toimintasi tavoittaa vuosittain?
Henkilömäärä _____
Näistä alle 18-vuotiaiden osuus _____
4. Minkä ryhmän edustajat ovat tyypillisiä kävijöitä katsojia/harrastajia/osallistujia toiminnassanne? Voit valita useamman vaihtoehdon.
- Koululainen
 - Opiskelija
 - Työtön
 - Työssä
 - Yrittäjä/ammattinharjoittaja
 - Eläkeläinen
 - Joku muu, mikä? _____
5. Järjestämme tapahtumia kulttuuritoimintaa seuraavissa Karkkilan kaupungin omistamisissa tai hallinnoimissa tiloissa.
- Karkkilasali
 - Kansankulma
 - Galleria Bremer
 - Suomen Valimomuseo
 - Högforsin Masuuni
 - Högforsin Pasutusuuni
 - Fagerkullan työläismuseoalue
 - Museokahvila Pakari
 - Nuorisotila Nuta
 - Kaupungintalon tilat, mitkä? _____
 - Nyhkälän koulun ruokala/jättiläisenportaat
 - Yhteiskoulun ruokala
 - Muut koulujen tilat, mitkä? _____
 - Liikuntahalli
 - Muut sisäliikuntaan tarkoitettut tilat, mitkä? _____
 - Ulkoliikuntapaikat, mikä / mitkä? _____

- Karkkilan tori
 - Karkkilan keskuspuisto
 - Muut kaupungin omistamat ulkoalueet, mitkä? _____
 - Muut kaupungin omistamat sisätilat, mitkä? _____
 - Voit halutessasi täydentää vastaustasi _____
 - Emme käytä kaupungin omistamia tiloja
6. Toimitteko muissa, kuin kaupungin omistamissa tiloissa?
- Kyllä, missä? _____
 - Ei
7. Onko sinulla tai organisaatiollasi toimintaanne soveltuvat tarkoituksenmukaiset tilat tai mahdollisuus sopivien tilojen käyttöön? (0= ei soveltuvia tiloja 10= erittäin sopivat tilat)
8. Millaisia kulttuuri- tai tapahtumatiloja tai niihin liittyvää Karkkilasta puuttuu? Mitä voisi vielä kehittää?
9. Tapahtuma- ja kulttuuripaikkojen löytäminen ja varaaminen on kaupungissani helppoa (0= täysin eri mieltä 10= täysin samaa mieltä)
10. Kuinka kaupungin omistamien tapahtuma- ja kulttuuripaikkojen varaamista tai tilojen käyttömukavuutta voisi kehittää?
11. Toimintamme on
- Yleishyödyllistä
 - Voittoa tavoittelevaa
 - Yksityistä, vapaaehtoisvoimin toimivaa
 - Voittoa tavoittelematonta
12. Organisaation rahoitus koostuu seuraavista
- Pääsyliput/maksut
 - Kaupungin tuki, minkälainen? _____

- Muualta saadut avustukset / tuet. Mistä? _____
 - oma pääoma
 - Joku muu rahoitus, mikä? _____
13. Kulttuuria ja tapahtumia tukevat digitaaliset palvelut vastaavat tarpeitani (esim. tapahtumakalenterit, lupapalvelut, tilavarauspalvelut) (0= täysin eri mieltä 10= täysin samaa mieltä)
14. Perustelee halutessasi edellisen kysymyksen vastausta.
15. Kuinka tiiviisti teet/ edustamasi yhteisö tekee yhteistyötä Karkkilan kaupungin kanssa? (0= ei lainkaan yhteistyötä 10=erittäin tiivistä yhteistyötä)
16. Yhteistyö ja asiointi kaupungin kanssa vastaa tarpeitani (0= ei vastaa ollenkaan 10= vastaa täydellisesti)
17. Miten kuvaisit yhteistyön onnistumista kaupungin kanssa toiminnassanne?
18. Miten kuvailisit haasteita, joita sinä / edustamasi yhteisö toiminnassamme kohtaatte?
19. Kuinka kaupungin tapahtumakalenteria ja viestintää voisi kehittää?
20. Yleisarvonasana Karkkilan kaupungille tapahtumia ja kulttuuria järjestävänä yhteistyötahona (1–10)
21. Yleisarvosana kaupungille tapahtumia ja kulttuuritoimintaa järjestävien toimijoiden yhteistyötahoja.
22. Avoimet terveiset ja palaute Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluille.
23. Voit halutessasi jättää yhteystietosi, jos haluat yhteydenoton Karkkilan kaupungin kulttuuripalveluiden edustajalta.

